

št. 163 (20.791) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včas Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786339, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 13. JULIJA 2013

Poletni festival AlterSLO - 13. - 14. 07. '13 - od 10. do 22. ure

GRAD ŠTANJEL (SLO) - Promocija domačih izvirnih izdelkov in storitev
Na petih lokacijah se bo s svojimi storitvami, izdelki, predavanji in delavnicami predstavilo 30 razstavljalcev iz Slovenije in tujine.

★ Soba ob 13. uri razrez rola de velikanke

★ Soba ob 21. uri koncert Vasko Atanovski trio

PROST VSTOP za razstavni del. Posamezni dogodki pa so plačljivi s predhodnimi prijavami.

Info: ALKIMIJA, Nataša Benedečič s.p. www.alkimija.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

3 0 7 1 3

9 771124 666007

1,20 €

**RAI
krši
zaščitni
zakon**

MARJAN KEMPERLE

Kaj bi se zgodilo, če bi italijske šolske oblasti imenovali za ravnatelja liceja Frančeta Prešerena v Trstu ali liceja Primoža Trubarja v Gorici italijanskega šolnika? Človeka, ki sploh ne obvlada slovenskega jezika in ne pozna slovenske kulture?

Verjetno bi nastal v slovenski skupnosti v Italiji tak halo, kakor malokdaj prej. Gotovo bi enotno in odločno zagnali vik in krik; na ministrstvo bi se usul plaz protestov in ogorčenih kritik, saj bi bilo kaj takega res nepojmljivo.

In predvsem nezakonito.

Kajti z vsiljeno namestitvijo italijanskega ravnatelja bi tista šola izgubila svojo avtonomijo, priča bi bili znižanju ravnih zaščite in s tem kršenju zaščitnega zakona.

Nekaj podobnega se je pred nekaj tedni zgodilo na deželnem sedežu javne televizije RAI v Trstu. Direktor sedeža je - po pisanem spletne strani Direkcije za koordinacijo sedežev RAI - prevzel tudi koordinacijo Slovenskih programov. S tem so Slovenski programi deželnega sedeža RAI v Trstu izgubili svojo avtonomijo.

Slovenski programi so imeli do leta 1999 svojega direktorja. Po upokojitvi Filiberta Benedetiča ni bil nihče imenovan na njegovo mesto z njegovo direktorsko funkcijo. Koordinacija slovenskih programov so opravljali vršilci dolžnosti, vse iz vrst Slovenskih programov.

Do pred nekaj tednov, ko je novi direktor sedeža prevzel tudi nekdanje Benedetičev mesto. Z rahlo razliko, da ne obvlada slovenščine in torej ne more vedeti, kaj oddajajo slovenski programi v eter.

S črtanjem avtonomije Slovenskih programov deželnega sedeža RAI je italijanska javna televizijska hiša storila nezakonito dejanje: kršila je zaščitni zakon. Drugi odstavek 28. člena zaščitnega zakona tako pravi: »Nobenega določila zakona ni možno tolmačiti na način, ki bi slovenski manjšini zagotavljal nižjo raven zaščite od tiste, ki jo uživa na podlagi prejšnjih določil.«

Na podlagi »prejšnjih določil« so imeli Slovenski programi deželnega sedeža RAI v Trstu svojega (slovenskega) direktorja. Po »novih določilih« ga nimajo več. S tem se je preprosto znižala raven zaščite.

Do kdaj bo ta očitna kršitev zakona obveljala?

ČEDAD - Slovesno odprtje 22. izvedbe Mittelfesta

Kultura utira pot povezovanju v Evropi

Navzoči visoki predstavniki Italije, Slovenije in Hrvaške

OPČINE - V sklopu praznika trgovcev

Novo krožišče za novo podobo Opčin

OPČINE - Da je bil včerajšnji dan za Opčine poseben in prazničen, so sinoči pričale prometu zaprte ulice, stojnice, godba na piha... in več metrov dolgi trobojnici, ki so ju trgovci združenja Skupaj na Opčinah raztegnili čez Narodno ulico. Openski poletni večer, praznik trgovcev in njihovih strank, je namreč sovpadal z odprtjem novega krožišča, na katerega so Openci čakali dve desetletji. Uredila ga je tržaška občina, ki je v sodelovanju s podjetjem Acegas poskrbela tudi za nove pločnike in javno osvetljavo.

Na 4. strani

Slovenski programi RAI: okrnjena avtonomija

TRST - Imenovanje ravnatelja deželnega sedeža RAI za direktorja slovenskih programov je okrnilo avtonomijo le-teh. Po pismu, ki sta ga predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič in Drago Stoka poslala predsedstvu vlade in vsevravnemu vodstvu RAI bo o zadevi najbrž razpravljalo vladno omizje za Slovenijo.

Na 3. strani

Pahor tudi z manjšino

ČEDAD - Pred uradno otvoritvijo Mittelfesta včeraj v Čedadu sta se predsednica dežele Furlanije Julijske Krajine Debora Serracchiani in predsednik republike Slovenije Borut Pahor srečala tudi s predstavniki slovenske narodne skupnosti. Srečanje seveda ni bilo vsebinskega značaja pač pa izraz pozornosti do naše skupnosti in obenem potrditev pomena, ki ga obe strani pripisujeta slovenski manjšini kot dejavniku zblževanja in sodelovanja med sosedji.

**Guča na Krasu
obrodila nove
institucionalne vezi**

Na 5. strani

**Predstavili nov sveženj
referendumov**

Na 5. strani

**Beneški bienale in
vračanje k materiji**

Na 8. strani

**Gorelo v tovarni
Coveme v Štandrežu**

Na 11. strani

GORICA, NOVA GORICA - Včeraj

Minister Grilc obiskal kulturne ustanove

GORICA, NOVA GORICA - Slovenski minister za kulturo Uroš Grilc je včeraj obiskal slovenske kulturne ustanove in organizacije tako na slovenski kot na italijanski strani Goriške. Tako se je seznanil z delovanjem novogoriškega Kulturnega doma, Goriškega muzeja, Goriške knjižnice Franceta Bevka in Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica ter z obnovo gradu Vipolže v Goriških Brdih, v goriškem Kulturnem domu pa se je srečal s predstavniki nekaterih kulturnih ustanov in organizacij, delujočih na italijanski strani meje.

Na 10. strani

SLOVENIJA - NEMČIJA - Bratuškova na obisku pri Merklov

V ospredju gospodarstvo

BERLIN - Slovenska premierka Alenka Bratušek in nemška kanclerka Angela Merkel sta se na delovnem konsilu v Berlinu včeraj posvetili predvsem gospodarskim temam. Merklova je pozdravila odločitev Slovenije za privatizacijo ter zagotovila Bratuškove o transparentnosti postopkov. Zavzela pa se je tudi za mednarodno sprejete stresne teste slovenskih bank.

»Nemčija ni le prijateljica Slovenije, ampak tudi njen najpomembnejša gospodarska partnerka,« je izpostavila Merklova in dodala, da sta tudi z Bratuškovo najprej govorili o gospodarski situaciji in možnostih za izboljšanje gospodarskega sodelovanja. Kanclerka je kot prvo temo srečanja izpostavila proces privatizacije v Sloveniji in povabilila slovensko vlado, da se je odločila za to pot. Kot je dejala, je Nemčija vsekakor zainteresirana za privatizacijo v Sloveniji oziroma za to, da pri njej lahko sodelujejo nemška podjetja. Bratuškova ji je, kot je dejala na novinarski konferenci po srečanju, zatrtila, da je Slovenija odprta za vlagatelje iz vseh držav, tudi Nemčije, ter da bo ta proces potekal transparentno.

Kot je povedala Bratuškova, o konkretnih poslih včeraj nista govorili. V javnosti se je sicer govorilo predvsem o interesu nemškega Deutsche Telekoma za nakup Telekoma Slovenije. Premierka je tako kanclerki po lastnih besedah predvsem predstavila sprejet paket privatizacije ter ji povedala, da je glavni cilj poiskati strateškega partnerja in obenem doseči primereno oziroma čim boljšo kupnjino. Poleg tega mora celoten postopek potekati zelo transparentno, je poudarila.

Kot drugo temo pogovorov sta obe

Angela Merkel (levo) in Alenka Bratušek med pregledom častnega voda ANSA

predsednici vlad izpostavili finančne in gospodarske težave ter reformne procese v Sloveniji in EU. Kot je dejala Bratuškova, je kanclerki natančneje predstavila, kaj je v naši državi že bilo in kaj še bo storjenega v tej smeri. Pri tem sta po njenih besedah s sogovornico ugotovili, »da je naša trenutna pot prava«. Bratuškova je na novinarski konferenci večkrat zatrtila, da Slovenija dela in da je na dobrati poti, da se izkopije iz težav.

»Verjamem, da slovenska vlada sama ve, kaj mora storiti,« pa je na novinarsko vprašanje, kaj bi poleg javnofinancne konsolidacije še priporočila Sloveniji za zagon gospodarstva, odgovorila Merklova. Obenem je izpostavila dve po njenem mnenju ključni področji za gospodarstvo Slovenije – banke in znova privatizacija. Slednja ni

pomembna le zato, ker prinaša denar v državno blagajno, ampak je tudi bistvena za dinamičen razvoj gospodarstva, kar se je pokazalo tudi v Nemčiji, je poudarila. Gleda bank pa je izpostavila, da je nujno povrniti zaupanje v slovenske banke, pri čemer je pomembna izvedba stresnih testov, ki bodo mednarodno priznani.

Kanclerka pa je obenem izpostavila še tretje pomembno področje. Kot je spomnila, se je Bratuškova dopoldne v Berlinu udeležila poslovnega foruma start-up podjetij in prav to je po njenem področje, kjer čaka Evropo še veliko dela. Treba je vzpostaviti ugodne pogoje, ponuditi priložnosti mladim in jih tako obdržati doma.

Po srečanju z Merklovo se je Bratuškova srečala še s predstavniki slovenske skupnosti v Berlinu. (STA)

SLOVENIJA TA TEDEN

Politična kriza spet pred vrat

DARJA KOCBEK

Kar je v največji koalični stranki, levosredinski Positivni Sloveniji, več mesecev tlelo, je v tem tednu bruhi na dan. Razhajaj med ljubljanskim županom Zoranom Jankovićem, ki je moral spomladno letos zaradi poročila protikorupcijske komisije zapustiti položaj predsednika stranke, in predsedniku vlade Alenku Bratušek, ki od takrat zasečno vodi Positivno Slovenijo, v stranki niso mogli več prikrivati.

Janković se je ta teden udeležil zasedanja sveta Positivne Slovenije, na katerem je menda poslance stranke prepričeval, naj ne podprejo vladnega rebalansa proračuna za leto 2013, ker da ta mestni občini Ljubljana ne vraca sredstev, ki so bila pred leti z zakonom odvezeta. Poslanci največje vladne stranke te zahteve Zorana Jankovića niso uslušali s pojasnilom, da kot največja vladna stranka ne morejo zavrniti rebalansa proračuna. Janković naj bi članom sveta stranke Positivna Slovenija tudi predlagal sklic kongresa v roku dveh mesecev. Tudi ta njegova zahteva ni padla na plodna tla, saj je vrh stranke sklenil, da bo kongres jeseni. Med vodstvom Positivne Slovenije in Zoranom Jankovićem naj bi zato zavrel.

Alenka Bratušek je v enem od intervjujev že napovedala, da se bo umaknila, če bo Zoran Janković spet kandidiral za predsednika stranke. Ali nameščava na jesenskem kongresu stranke to res storiti, ljubljanski župan še ni nedvoumno potrdil. Roman Jakič, vidni član Positivne Slovenije in minister za obrambo, pravi, da Janković na seji sveta stranke ni napovedal, da bo vnovič kandidi-

ral za predsednika, ampak, da bo do konresa razmisli o svojih potezah.

Jankovićev odstop z mesta predsednika stranke je bil spomladni letos pogoj za sestavo sedanje levosredinske vlade. Njegov umik so kot pogoj za vstop v vlado postavile koalične partnerice, ker – podobno kot takratni premier Janez Janša, ki je to plačal s padcem desnosredinske vlade – protikorupcijski komisiji ni znal pojasnititi izvora znatnega dela svojega premoženja.

Positivno Slovenijo je Janković kot svojo listo ustanovil na hitro, tik pred predčasnimi parlamentarnimi volitvami v jeseni leta 2011. Z njim je na volitvah dobil največ glasov, tudi zato, ker mu je za prestop uspelo pridobiti nekaj poslankov in poslavcev drugih strank, nato pa se mu v začetku leta 2012 ni posrečilo staviti vlade. Poleg njegove politične nespretnosti je k temu največ prispevala druga pred volitvami na hitro sestavljen stranka Državljanska lista, ki že parafiranega sporazuma nazadnje ni podpisala, ampak se je odločila za desnosredinsko koalicijo pod vodstvom Janeše. Državljanska lista je bila nato po letu dne, ki je Janši po poročilu protikorupcijske komisije prva obrnila hrbet, nekaj kasneje pa je enako ravnal še Dešus, obe stranki sta tudi v sedanji vladni koaliciji.

Morebitna vrnitve Zorana Jankovića na celo Positivne Slovenije bi nedvomno zamajala oziroma kar zrušila to koalicijo. V poslanski skupini druge največje koalične stranke socialdemokratov, denimo, pravijo, da je bil pogoj njihove stranke za sodelovanje v seda-

nji koaliciji umik Jankovića z mesta predsednika Positivne Slovenije in pri tem stališču vztrajajo. Ta stranka si od razpada sedanje vladne koalicije tudi največ obeta, saj ji javnomenijske ankete kažejo, da bi na predčasnih volitvah dobljala največ glasov. Socialni demokrati so v zadnjem času zlasti prek svojega predsednika v Bratuškovo kot predsednico vlade izstrelili največ puščic.

Predsednik Državljanske liste Gregor Virant, ki je v sedanji vladi minister za notranje zadeve in javno upravo, meni podobno: vrnitve Zorana Jankovića na celo Positivne Slovenije bi skoraj zanesljivo pomenila konec koalicije, konec vlade in najbrž povečano nevarnost prihoda evropske trojke. Da bi vrnitve Jankovića na celo Positivne Slovenije povzročilo težave v delu vlade, saj da si težko »predstavlja, da bi vlado vodil nekdo, ki ni predsednik stranke«, pravi tudi predsednik četrte koalične stranke Dešus in zunanjji minister Karl Erjavec. V primeru razpada sedanje levosredinske vlade Erjavec ne pričakuje takojšnjih predčasnih volitv, ampak prihod mednarodne trojke, ki bi prevzela posle prek tehnične vlade. Predčasne volitve bi po njegovem mnenju sledile šele, ko bi se razmere uredile.

Po dobrih treh mesecih zatišja se ob zaostrovjanju gospodarske in socialne krize in ob vse bolj ostrih kritikah bruselske evropske komisije glede čiščenja bilanc državnih bank in premajhne odločnosti vlade pri zmanjševanju proračunskega primanjkljaja v Slovenijo zdaj skozi glavna vrata očitno vrača še politična kriza.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Prehrambne navade

Že zgodaj se prehrambne navade značilno vtišnejo v otroka in odločajo, kaj bo kasneje sam rad jedel in kaj bo morebiti odločno odklanjaj. Te navade so zelo pomembne za vse življene, za dobro počutje in zdravje. Otrok se navzema družinskih prehrambnih navad že od rojstva dalje, pri tem igra veliko vlogo čustva. Verjetnost, da bo otrok zaščiten pred boleznimi današnjega časa, med katerimi dobiva npr. debelost v razvitem svetu razšenosti epidemije ter postaja velik zdravstveni in družbeno ekonomski problem, se z navzemanjem dobrih in zdravih prehrambnih navad veča. Na vedenje ob jedi in prehranjevanju lahko pri otrocih in mladostnikih učinkovito vplivamo na različne načine. Izkušnje kot so skupno nakupovanje, skupna predpriprava in priprava družinskih obrokov lahko uspešno uporabimo za podajanje zavestno zdravega živiljenjskega sloga novim generacijam. Skupna čustvena doživljanja omogočajo tudi čustvene navezave, ki stabilizirajo prehranjevalne navade: npr. skupno družinsko kuhanje, stalni časi prehranjevanja, in kolikor je to mogoče, obedovanje vseh družinskih članov ob istem času. Izvedenci so že pred leti ugotovili, da je čas, ki ga družina preživi skupaj z mizo, za otroke izredno koristen. Vsaka minuta, ki jo družina preživi z otrokom skupaj, pomeni v mnogih primerih manj televizije. To je pozitivno, saj je dokazano, da imajo otroci in mladostniki, ki preživljajo svoj prosti čas pred televizijskimi zasloni, večjo možnost, da bodo postali debeli in prekomerno prehranjeni. Vsaka ura televizije več naj bi povečala to tveganje za nove tri odstotke. Vsak izpuščeni družinski obed pa poveča tveganje za osem odstotkov. Torej tudi preprosta srečanja kot so družinski obedi lahko v končni fazi vplivajo na otrokovo težo. Dobro družinsko potčutje in skupno uživanje in okušanje hrane je osnova za zdrav način prehranjevanja, pri katerem se otroci naučijo, da skupno družinsko obedovanje ne pomeni le biti skupaj, pač pa ponuja tudi spremembo in zabavo in pravzaprav prija.

Otroci izkušajo že v prvem letu življenga nove okuse in načine, kako se hraniš in pišeš. Prve štiri mesece navadno dojenčki niso zahtevni: zadošča jim materino mleko ali njegovi nadomestki. Ko pa se dojenček razvija, se začenja ozirati po okolici in opazovati, kaj se tam dogaja. Takrat počaže zanimanje tudi za hrano, ki jo uživajo odrasli. Med 17. in 26. tednom starostni nastopi čas, primeren za uvažanje mleku dopolnilne, goste hrane. Starši se navadno zavedajo, da mora biti ta hrana zdrava in pridelana čim bliže domu, če že ne na lastnem vrtu. Hrana naj ima po mnenju izvedencev čim manj dodanega sladkorja, soli in maščob. Postopoma vnašamo v kašasto dodatno hrano koščke, vzporedno z rastjo prvih zobkov. Takrat lahko otrok dojame, da je treba hrano temeljito prežvečiti, preden jo pogolnemo. S tem, da mu dovolimo, da si sam polaga koščke v usta, mu omogočimo, da stori prve korake na poti samostojnega prehranjevanja. Nadzor staršev pa je vsekakor potreben, da je lahko otrokova prehrana optimalna, kar pomeni, da vsebuje vse, kar je otroku potrebno, da je torej ustrezna za zdravo rast in razvoj tako po energijskem vnosu kot po vnosu hranilnih snovi. Pomebno je, da otrok dobi v ustreznejšem razmerju hranila iz različnih živil. Prehranjevanje naj bo torej raznoliko in naj vsebuje tako mleko in mlečne izdelke kot ogljikove hidrate (v obliki kruha, žit, testenin ali krompirja), sadje in zelenjavno, ter beljakovine (iz mesa in rib), v majhnih količinah pa tudi maščobe in sladkorje, čeprav ne bo nič hudega, če jih bomo opuščali. V največji meri so organizmu, ki raste in se razvija, potrebeni

ogljikovi hidrati, za tem sadje in zelenjava, mlečni izdelki in beljakovine.

Starši naj torej svoje otroke učijo različnih okusov in jim ponudijo različne vrste jedi, tako da se bodo otroci naučili jesti raznoliko hrano. Kakor že rečeno, je dobro vzgojno sredstvo tudi otrokova pomoč pri pripravi hrane, saj bo hrano, ki jo je sam pomagal pripraviti, raje jedel. Pri pripravi lahko upoštevamo tudi morebitne otrokove predloge. Zagotovo pa bodo starši tu pa tam naleteli tudi na otrokov odpornost katere vrste hrane. Najbolje je, da otroka v tem primeru ne silijo, naj na vsak način poskusiti. Za nekatere okuse je potrebno več časa, da se otrok nanje navadi. Ko uvajamo otroka v samostojno prehranjevanje, pa je izredno pomembno, da mu ne dovolimo samovolje in da pazimo, da je od vsega po malem. Včasih je primerno, da je tudi miza primerno privlačno poigrnjena, tako da nudi užitek tudi ocem in poudarja prijetno ozračje skupnega obedovanja. Tako se bodo otroci naučili, da obedovanje ni le zadoščanje prehrambenim zahtevam telesa, pač pa je lahko tudi užitek. Ta užitek človek lahko podaljša, če je počasi, primerno zgrize hrano in ne golta brezglavo, kadar pa bi ga za vogalom čakal avtobus, katerega bo sicer zamudil.

Otrok naj bo, kakor že rečeno, soudelezen tudi pri pripravi mize in pripravi jedi. Od časa do časa uvrstite v jedilnik nekaj novega, da bi poživili delovanje okušalnih hrbončic. Že naše babice so vzklikale pri otrocih »Veče oči kot trebuh!« To je paž za malčke značilno. Vendar to se ne pomenu, da smo upravičeni, tudi če si je otrok preveč vzel na krožnik, vztrajati, da mora počistiti krožnik. Raje ga učimo, naj vzame na krožnik manjše količine po večkrat. Tako na krožniku ne bo ostalo nič.

Otrokovo obdobje poskušanja se konča približno pri petem letu starosti. Takrat je več ali manj isto kot ostali družinski člani. Hkrati pa se mora intenzivneje učiti lepega vedenja, saj se že uvaja v družbeno življenje z vstopom v vrtec in šolo. Spreminjajo se tudi njegove prehrambne navade. Število obrokov se zmanjša in posamezni obroki so obilnejši.

Izogibati se je treba enoličnemu prehranjevanju ter jedem, ki vsebujejo veliko maščob in enostavnih sladkorjev, ker so visoko kalorične in vodijo dolgoročno do debelosti. Positivni učinek lahko starši dosežejo, če se sami že med nakupovanjem izogibajo taki hrani in se raje pomudijo pri oddelku s sadjem in zelenjavno. Kot neučinkovita se je izkazala tudi enostavna prepoved pitja kokakole in gazarjan in brezalkoholnih sladkih pijač ali uživanja slanih krompirčkov. To je le povečalo željo. Tu pa tam izjema ne bo škodovala. Boljša strategija je ponudba manjših količin sladnic po konsilu, kar ne bo dovolilo, da bi želja po sladkem prerasla normalne meje. Poleg tega izvedenci svetujejo kot najboljšo pijačo - tako za otroke kot za odrasle - čisto vodo.

Izogibajmo se v vsakem primeru sladkarjam v obliki nagrade ali tolažbe, kajti to bi dalo človeku že v otroštvu napačen napotek, da se lahko tolaži s hrano in vtisnilo napačno izkušnjo za rešitev iz razočaranja in neuspešnosti. Zdravo prehranjevanje otroka zahteva tudi, da malčku omogočimo dovolj gibanja, ne da bi pri tem gojili tekmovalnost ali pritiskali nanj za doseganje storilnosti. Kakor vedno so tudi pri tem starši glavni vzor. (jec)

ČEDAD - Včeraj se je začel Mittelfest 2013

S kulturo Evropa lahko sanja, te sanje pa je treba uresničiti

ČEDAD – Mittelfest ni (le) utopija. Mittelfest, se pravi soočanje, prepletanje in povezovanje različnih kultur, ki zaznamujejo širše srednjeevropsko območje, so sanje, ki jih moramo uresničiti. Zase. Predvsem pa za svoje otroke. S takšno popotnico, izrečeno na včerajnjem uradnem odprtju, ki že dolgo ni bilo tako slovesno in pomenljivo zaradi višokih predstavnikov Slovenije, Italije in Hrvaške, se je začel 22. festival srednjeevropskega kulturnega prostora. Za kulturo, ki utira pot, pride politika, so vedali ugledni predstavniki političnega vrha, zato mora Evropska unija, od nedavnega bogatejša še za Hrvaško, stremeti k večjemu povezovanju. In ne samo na gospodarsko-monetarnem področju. Mittelfest, rojen v času, ko so bile sanje na dotiku rok, je obstal in težavnejšem obdobju in mora obstatiti kot porok, da se sanje morejo uresničiti, so včeraj dejali tisti, ki zamislim lahko dajo konkretno oporo. Mittelfest 2013 so namreč včeraj zaželeti srečno pot predsednik R Slovenije Borut Pahor, italijanski minister za kulturne dobrane in dejavnosti Massimo Bray, podsekretar na hrvaškem ministrstvu za kulturo Tamara Perišić, predsednica deželnega odbora Furlanije Julijske krajine Debora Serracchiani, generalni direktor festivala Antonio Devetag in čedajski župan Stefano Balloch.

»Prvemu možu« mesta, ki že od leta 1991 gosti pomembno prireditve, je tudi pripadla čast, da je najprej pozdravil ugledne goste in vse ostale zbrane. Utemeljitvam o pomenu prireditve je takoj pritegnil »izvajalec«, direktor Devetag, ki je zahvalil ideatorjem, političnim »botrom«, oblikovalcem in gledalcem dodal še dolžnostno omembo podpornikov. Predstavnica hrvaškega kulturnega ministra Perišićeva se je seveda zaustavila ob nedavnjem vstopu oziroma »vrnitvi« Hrvaške v »evropsko družino« in izrazila zadovoljstvo, da so prav s hrvaškimi ustvarjalci in poustvarjalci želeli zaznamovati prvi festivalski dan. Misli o mednarodnem povezovanju in sodelo-

vanju, ki jih je izrekla Tamara Perišić, je nato povzela in razširila predsednica FJK Debora Serracchiani, ki je omenila tudi svoja obiska v Ljubljani in Zagrebu. Prav z utrjevanjem in širjenjem mednarodnih stikov lahko dežela po Serracchianinem mnenju utelejijo svojo vlogo. In v tem okviru oziroma viziji ima Mittelfest poseben pomen, zato pobude kot je ta in tak festival zaslužijo vso podporo. Prepričan, da lahko samo kultura s takšnimi vizijami, kot jih ima npr. Mittelfest, spremeni današnjo Evropo, je italijanski minister Massimo Bray. Zbranim v dvorani Ristori je povedal, da za takšnim prepričanjem trdno stoji predsednik države Giorgio Napolitano, na moč kulture pa stavi, je dejal minister, tudi predsednik vlade Enrico Letta. Povezovalni vlogi kulture in ponenu vsespolnega sodelovanja je osrednji del govora namenil predsednik slovenske države Borut Pahor, ki je kot vsi govorniki na včerajnjem uradnem od-

prtju festivala govoril v italijanščini. Izpostavljal je dejstvo, da se tako stiki na krajjevni ravni kot medosebni odnosi niso nikoli prekinili, tudi ko so npr. v mednarodnem okviru nastopile težave. Festival, ki že vrsto let razkriva kulturni utrip držav in dežel, ki so sosedje, pa zagotavlja, da se stiki utrijejo. Omogoča sanje o drugačni Evropi, od tistih, ki tovrstne pobude podpirajo in oblikujejo pa zahteva, da »za naše otroke takšne sanje uresničimo«.

Po spodbudnih besedah in željah, ki so jih ob govorcih s svojo prisotnostjo potrdili tudi člani delegacij, se je začel festivalski program. V dvorani Ristori je najprej spregovoril »emigrant«: Emigrant – Chants du Friul je naslov govorno-glasbene predstave o trdi usodi izseljencev. Nato je sledil poklon Hrvaški: v Čedadu so zaigrali Zagrebški solisti, v Vidmu pa so krstno izvedli predstavo Michelangelo, ki jo je po Krleži režiral Tomaz Pandur. (bip)

Borut Pahor z Debora Serracchiani in Tamaro Perišić

MONTENERO

ČEDAD - Pred uradnim odprtjem Mittelfesta

Srečanje Pahorja z manjšino

Slovenski predsednik je skupaj s predsednico FJK Serracchianijevo potrdil svojo pozornost do slovenske narodne skupnosti v Italiji

Borut Pahor in Debora Serracchiani s predstavniki slovenske manjšine na včerajnjem srečanju v Čedadu

ČEDAD - Pred uradno otvoritvijo Mittelfesta včeraj v Čedadu sta se predsednica dežele Furlanije Julijske Krajine Debora Serracchiani in predsednik republike Slovenije Borut Pahor ponovno srečala. Na čedajskem županstvu sta se zadržala v kratkem privatnem pogovoru, ki se je nato nadaljeval ob prisotnosti italijanskega ministra za kulturo Massima Braya. Kljub veliki časovni stiski je bilo snidenje med predsednikoma naše dežele in Slovenije tudi priložnost za srečanje s predstavniki slovenske narodne skupnosti, ki seveda ni bilo vsebinskega značaja pač pa izraz pozornosti do naše skupnosti in obenem potrditev pomena, ki ga obe strani pripisujeta slovenski manjšini kot dejavniku zblževanja in sodelovanja med sosedji. Slovence v FJK so zastopali podpredsednik deželnega sveta Igor Gabroveč ter pokrajinska predsednica SKGZ in SSO Luigia Negro, Giorgio Banchig, Rudi Pavšič in Drago Štoka, ki sta se jim pridružila poslanka Tamara Blažina in deželni svetnik Stefano Ukmar. (NM)

TRST - Slovenski programi deželnega sedeža RAI izgubili lastnega direktorja in avtonomijo

Filibert Benedetič je bil zadnji

TRST - Doslej nobenega odgovora. Predsednika Slovenske kulturno gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Rudi Pavšič in Drago Štoka sta pred dobrim poldrugim mesecem pisala predsedstvu vlade in vsedržavnemu vodstvu državne televizije RAI, da bi ju opozorila na »anomalijo« Strukture slovenskih pro-

gramov deželnega sedeža RAI v Trstu, a še nista prejela odgovora iz Rima.

Slovenski programi so ostali brez svojega slovenskega direktorja, ker je njihovo koordinacijo prevzel nov direktor tržaškega sedeža RAI, ki pa ne pozna slovenskega jezika.

Slovenski programi so imeli svojega opol-

nomočenega direktorja do leta 1999. Filibert Benedetič je bil zadnji. Po njegovi upokojitvi so prevzeli koordinacijo Slovenskih programov vršilci dolžnosti, po funkciji funkcionarji, ne pa direktorji. Razlika je bila precejšnja. Medtem ko se je lahko Benedetič za potrebe in zahteve Slovenskih programov neposredno obrnil na rimsko vodstvo RAI, je potekalo delo njegovih naslednikov-koordinatorjev preko direktorja tržaškega sedeža RAI. Dokler je sedež vodil ravatelj Roberto Collini, je bilo sodelovanje »dvosmerno«, saj je razumel slovensko in je torej doumel, kaj so Slovenski programi, tako radijski kot televizijski, oddajali v eter.

Pred dobrim mesecem je bil na mesto direktorja deželnega sedeža RAI imenovan Guido Corso, sicer z bogato newyorško izkušnjo, a skromnim poznanjem slovenske stvarnosti v Furlaniji-Julijski krajini in nepoznavanjem slovenskega jezika. Vodstvo RAI ga je kljub temu imenovalo tudi za direktorja Slovenskih programov, komuniciranje z zaposlenimi je postalo »enosmerno«, avtonomija Slovenskih programov je postala okrnjena. »Izgubili smo še isto malo, kar smo imeli,« pravijo na Slovenskih programih. Razlika ni od muh, kar zgovorno priča preprost primer. RAI bo v kratkem razpisal natečaj za sprejem v službo 75 mladih do 29. leta starosti. Bocenski sedež RAI si je »zase« iz-

boril dodatno število »novincev«, seveda s poznanjem nemškega jezika. Za tržaški sedež RAI, za Slovenske programe, kaj takega ni predvideno. »Ker nimamo formalne avtonomije in ni nikogar, ki bi to formalno zahteval,« ocenjujejo na Slovenskih programih. Tudi na drugih deželnih področjih slovenski oddelek deželnega sedeža RAI v Trstu zaostaja z nemškim oddelkom sedeža RAI v Bocnu. Razliko je mogoče takole oceniti: v Bocnu so avtonomni, v Trstu pa ne.

Predsednika krovnih organizacij sta se v dopisu predsedstvu vlade in vsedržavnemu vodstvu RAI zavzela, naj se koordinatorju Slovenskih programov povrne status direktorja. S tem bi programom zagotovili vsaj določeno metro avtonomije.

»Zadevo bo očitno treba postaviti na dnevnih red odprtih vprašanj in se z njo soočiti v okviru manjšine. Doslej smo bili z njo seznanjeni, zadeva pa se je kazala v zelo blagih tonih. Potreben bo dogovor, a spodbuda bi morala priti iz vrst slovenskega oddelka deželnega sedeža RAI,« je menila poslanka Tamara Blažina.

Predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka pa je menil, da bi se moralno z zadevo seznaniti vladno omizje za slovensko manjšino v Rimu. »S Pavšičem bova verjetno postavila to vprašanje,« je napovedal.

M.K.

Deželni sedež Rai v Trstu

KROMA

OPENSKI POLETNI VEČER - Na pobudo trgovskega združenja Skupaj na Opčinah

Novo krožišče naj pripomore k oživitvi komercialne dejavnosti

Nagovori predsednika Milkovica in odbornikov Dapretta ter Krausa - Na ulicah glasba in stojnice

Več metrov dolgi trobojnici, ki so jih raztegnili čez Narodno ulico, sta sinoči pričali, da je bil 12. julij 2013 za Opčine poseben dan. In morda ne samo za Opčine. Trobojnici so namreč sestavljale italijanske in slovenske barve, povezoval pa ju jo tržaški grb - helebara. Preprosta, a učinkovita metafora, ki je prav vsakomur dala jasno vedeti, da na Opčinah, na ozemlju tržaške občine, živijo tako Italijani kot Slovenci. Nič novega, seveda. Nekoliko manj običajno je morda to, da sta trobojnici simbolizirali uraden dogodek Občine Trst - odprtje novega krožišča. In da sta trakova prerezala dva občinska odbornika, Italjan Andrea Dapretto in Slovenec Edi Kraus.

Na novo krožišče, ki bi pospešilo promet sredi vasi, so Opčine čakale skoraj dvajset let, ki uvodoma spomnil predsednik vzhodno-kraškega rajonskega sveta Marko Milkovic: zamisel zanje se je namreč porodila sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja, pod župovanjem Riccarda Illyja. Še-

le leta 2009 so (pod Dipiazzovo upravo) namerili začasno krožišče, junija lani pa končno začeli z deli. Po 13 mesecih in naložbi, vredni 470.000 evrov, so Opčine dobile krožišče, ki ga krasiti gredica z vrtnicami, sivko in kraškim kamnom, a tudi nove pločnike, cestičke in »preprosto, a všečno osvetljavo«. Vse to naj pripomore k oživitvi Opčin in njihovih trgovin, je zaželet predsednik, ki meni, da bo tudi uvedba novih parkirnih prispevala svoje. Marsikateri openski trgovci ve namreč povedati, da parkirišča pred njihovimi obrati ves dan zasedajo avtomobili, ki jih lastniki parkirajo preden se odpravijo v mesto ...

Tudi odbornik Dapretto je zadovoljen z novo podobo Opčin, za kar nosijo zasluge tudi domačini, ki so aktivno sodelovali s predlogi in nasveti. Zahvalil se je podjetjem, ki so sodelovala pri prenovi (v prvi vrsti Acegas in FVG Strade) in zagotovil, da bo Cosolinjeva uprava še dalje skrbela za ovrednotenje kraških vasi. Prednost ima

Tradicionalno razrezanje traku, desno koncert skupine Kraški ovčarji pred izložbami (in v podporo) Tržaške knjigarnе

KROMA

trenutno openski tramvaj, mu je pritrdir kollega Kraus, ki naj bi v teku šestih mesecev ponovno povezaval mesto in Kras. Openski odbornik se je zahvalil tudi združenju trgovcev Skupaj na Opčinah, ki je priredilo sinočnji praznik, in Zadružni kraški banki, ki jim stoji vedno ob strani.

Pred razrezanjem traku, pri katerem so sodelovalo tudi narodne noše, je bil čas še za blagoslov domačega župnika Franca Pohajača, ki je boga prosil, naj blagoslov

tako krožišče kot voznike in »nas tudi nauči obzirnosti do ostalih souporabnikov«. Ljudje (v zgodbah večernih urah jih resnici na ljubo ni bilo veliko) so se nato spreghodili po novo tlakovanih cestah, prisluhnili Godbenemu društvu Prosek, Kraškim ovčarjem in drugim skupinam, si ogledovali stojnice s kraškimi dišavnicami in kamnitimi izdelki, ali si privoščili večerjo ob mizah, ki so bile izjemoma postavljene tudi na ulicah in pločnikih. (pd)

IZOBRAŽEVANJE Sissa pristopa k sporazumu med univerzama

Mednarodna visoka šola SISSA bo pristopila k programskemu sporazumu, ki sta ga že podpisali univerziti Trsta in Vidma. Njen direktor Guido Martellini bo sporazum podpisal v ponedeljek ob prisotnosti tržaškega rektorja Sergia Paoletti, videmske rektorice Cristine Compagno in nekdanjega rektora v Trstu, zdaj deželnega odbornika za finance Francesca Peronija.

Sporazum predvideva boljše sodelovanje na raziskovalnem, knjižničarskem in administrativnem področju. Kot je dejal Martellini, bodo skušali nadgraditi predvsem sodelovanje na področju fizike in tako imenovane funkcijске in strukturne genomike (raziskovanje celic). Prepričan je, da bi morali sporazum v prihodnje razširiti tudi na univerze iz sosednjih dežel in držav, v duhu »tiste Evroregije, ki se lahko že pojavlja s slično kulturno tradicijo in živahnim sodelovanjem na znanstvenem področju«.

NARODNI DOM - Fašisti so ga zažgali 13. julija 1920

93 let po požigu

Danes mineva triindevetdeset let, kar je požar uničil tržaški Narodni dom. V stavbi, ki je veljala za kulturno in politično središče tržaških Slovencev in ostalih slovenskih narodov, so bili gledališče, telovadnica, glasbena šola, čitalnica, kavarna, hotel ... Požar so podtaknili fašisti, ki so gasilcem tudi preprečili, da bi ga pogasili. Tudi pokrajinski odbor VZPI-ANPI v izjavi za tisk poziva mestno javnost, naj ne pozabi na ta tragični dogodek.

Dogajanje na takratnem Kasarniškem trgu (danes Trgu Oberdan) je spremljalo še ne sedemletni Boris Pahor, ki je takrat živel v bližnji Ulici Commerciale. Kot nam je tržaški pisatelj povedal v intervjuju, ki smo ga objavili ob 90-letnici požiga Narodnega doma, mu je tisti julijski dan ostal v spominu predvsem zaradi plamenov. »Iz vseh oken so uhaiali zablji in dim: to je bilo najhujše. (...) Nebo je bilo polno drobcev, isker, ki so se svetile kot kresnice.« Podoba gorečega Narodnega doma se mu je neizbrisno vtisnila v spomin, vključil jo je v več svojih literarnih del, o dogodku spregovoril na skoraj vsakem srečanju z bralcji.

V Narodnem domu v Ulici Filzi je

Goreči Narodni dom 13. julija 1920

ARHIV NSK

danes kot znano visoka šola za prevajalce in tolmače. 19. člen zaščitnega zakona na slovensko manjšino, ki ga je rimskega parlament sprejel leta 2001, predvideva, da se v Narodnem domu, v skladu z že obstoječimi dejavnostmi, »namestijo kul-

ture in znanstvene inštitucije slovenskega jezika (začenši z Narodno in študijsko knjižnico) in italijanskega jezika. Tržaškim Slovencem so na tej podlagi »vrnila« dva pritlična prostora, ki ju že več let upravlja NŠK. V malih dvorani Narod-

nega doma tako redno poteka razstavna in kulturna dejavnost, v prihodnje pa naj bi knjižnica v te prostore preseila tudi del svoje knjižničarske dejavnosti. Kaže, da vrnitev ostalih prostorov velike štirinadstropne stavbe ni na dnevnem redu. (pd)

Pristaniški uspehi

Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi je v tiskovnem sporočilu za medije spet opozorila na uspešno poslovanje tržaškega pristanišča. V prvih šestih mesecih leta 2013 so namreč zabeležili 13,64-odstoten porast kontejnerskih enot teu v primerjavi z istim obdobjem lani (kar pomeni 233.800) oz. 11,70-odstotno rast pretovora kontejnerjev (to je 150.048).

Settimijev med v Grljanu

Tržaški sklad WWF v sodelovanju z miramarškim morskim rezervatom prireja v Grljanu danes ob 18. uri srečanje posvečeno pridelovanju medu in kraški biotski raznovrstnosti. Za govorniško mizo bo sedel priznani čebelar Fausto Settimi, ki vodi kmetijo Settimi&Ziani. Udeležencem bo predstavljal svoje zanimivo delo na kraškem območju, spregovoril bo o težavah, s katerimi se srečuje, in o čebelam najprimernejših rastlinah na Krasu. Sledila bo vodena degustacija njegovih proizvodov. Več informacij oz. rezervacije zbirajo na tel 040 304888 (Promo-trieste) oz. 040 224147 (Miramarški rezervat).

No Tav na Trgu Hortis

Predstavniki gibanja No Tav proti hitri železnici na odseku dolin Scrivia, Lemme in Polcevera (med Genovo in Milanom) se bodo drevi ob 20.30 zbrali na Trgu Hortis, da bi tržaškim aktivistom predstavili boj proti nesmiselnosti infrastrukture. Hkrati bodo predstavili dokumentarni film »Giu' le mani dalla nostra terra« o najbolj žgočih trenutkih zadnjega leta in pol uporov. V primeru slabega vremena bo večer v knjigarni In-Der Tat v Ul. Diaz 22.

V Lovat o Pravici do dela

V knjigarni Lovat v Drevoredu XX. septembra se danes od 10. ure nadaljuje dvo-dnevno srečanje, ki ga prirejajo Mladi demokrati o mladih in pravici do dela. Dopoldne bodo posegli odvetnik Fabio Petracchi, odbornica Antonella Grim, poslanca Tamara Blažina in Ettore Rosato, popoldne (15.30) pa mlad podjetnik Gabrijel Cernigoj, konzulent za delo Franco Purini ter župan Roberto Cosolini.

ZGONIK - Obisk srbske delegacije na občini ob festivalu Guča na Krasu

Glasbene vezi rojevajo nove institucionalne stike

Nocoj in jutri predtekmovanje za »srbsko« Gučo, duo Marković, Kočani Orkestar in še kaj

V sejni dvorani Občine Zgonik sta podžupan Rado Milič in odbornica na kulturno Monika Hrovatin v četrtek pod večer sprejela šestčlansko srbsko delegacijo, ki je prišla v Italijo ob prvem uradnem sodelovanju z društvom Drugamuzika v okviru festivala Guča na Krasu, kjer se letos odvija uradno predtekmovanje za mednarodni del festivala v Guči.

Festival je s tem srečanjem dobil institucionalni pečat, saj gre za prvo, neposredno povezavo med legendarnim srbskim tekmovanjem in mednarodno uveljavljenim kraškim festivalom, ki nosi ime ravno po referenčnem dogodku, a tudi med Občino Zgonik in Občino Lučani, kjer se nahaja Guča. Predstavnika občinske uprave sta predstavila gostom znamenitosti občinskega teritorija in razvijano kulturno dejavnost, v katero spada tudi uspešna pobuda društva Drugamuzika. Podžupan je orisal prisotnost Slovencev v občini, sodelovanje s sosednjimi občinami, dejavnost kmetij, društev, prizadevanja za evropske projekte. Srečanje je samo prvi korak na poti bodočih povezav med občinama; kot je povedal podžupan Rado Milič, je občina Zgonik že podpisala Listino priateljstva z občino Veliko Gradište v Srbiji, zato je izrazil željo, da bi kmalu prišlo do podobnih stikov tudi z občino Lučani. Odbornica za kulturo je tudi javno povabila predstavnike srbske občine, naj ponudijo pokroviteljstvo za septembrski Koncert za mir. Umetniški vodja tekmovanja Adam Tadić je predstavil zgodovino in kulturno dejavnost občine, v kateri se dogaja tekmovanje v Guči, ki ga vsako leto obiskuje okrog 600.000 privržencev balkanske glasbe. Srečanja sta se udeležila tudi Dejan Nikodijević, odgovoren za kulturno dejavnost pri društvu tržaške srbske skupnosti Vuk Karadžić in umetniški vodja društva Drugamuzika Andrej Petar.

Srbski gostje so v tem vikendu aktivno prisotni na drugem delu festivala Guča na Krasu, na katerem bo Tadić predsedoval žiriji, ki bo izbrala najboljšo od prijavljenih italijanskih skupin za mednarodni del festivala v Guči. Prvega in edinega predtekmovanja na italijanskem teritoriju se udeležujejo italijanske skupine, ki izvajajo balkansko glasbo. Vsaka nastopi s

Z obiska srbske delegacije na županstvu v Zgoniku

KROMA

45-minutnim programom, v katerem mora tudi interpretirati na izvirni način dve skladbi, ki jih predsednik žirije dodeli kandidatom.

Za nocojšnji in jutrišnji večer bo na balkanski praznik prost vstop! »Gipsy« vikend bosta popestrila s svojo izvajalsko virtuozenostjo Boban in Marko Marković (nocoj) in makedonski Kočani Orkestar (jutri). Slednji je romski trobljni orkester iz istoimenske vasi in dedič nekdanjih turških vojaških godb, Marković pa je glasnik srbske Guče, kjer so ga proglašili za »Maestra Trobente«. Oba večera od 20. ure da je bodo igrale na predtekmovanje za Gučo prijavljene italijanske skupine, ki se ukvarjajo z balkansko glasbo. Sinoči so že igrali Eusebio Martinelli & Gipsy Abarth Orchestra in Radio Zastava, na vrsti pa bodo še Caravan Orkestar, Fanfara Glifa, Kalligola Disco Bazar, Zig Zag Orkestar, Babutzi Orkestar in Ottoni Animiati.

Arena v Brščkih bo poleg tekmovalcev in glavnih gostov večernih koncertov zaživel z nastopi skupin srbskih trubačev, ki bodo igrale vsak dan od 19. ure dalje. Kioski, za katere bodo poskrbeli člani srbskega društva Vuk Karadžić, pa bodo odprtvi od 18. ure dalje.

GLASBA - Prvi koncert bo v ponedeljek

Poletna koncertna sezona pihalnega orkestra Verdi

Tržaški poletni kulturni utrip se bo občutil tudi v parku Pontini Basevi v Ul. Besenghi 2, kjer bodo kar trije ponedeljki in en četrtek rezervirani za glasbene navdušenice. Tu bodo namreč nastopali različni glasbeniki, med katerimi bodo tudi člani pihalnega orkestra G. Verdi, ki bo letos pripravil že 37. poletno koncertno sezono. Podrobnosti letošnje izdaje sta na včerajšnji novinarški konferenci predstavila predsednik orkestra Andrea Roversi in koordinator prireditve TriEstate 2013 Adriano Dugulin.

Slišali smo, da so finančni rezihudo prizadeli tudi pihalni orkester G. Verdi, ki je v zadnjih letih svoje koncerne ponujal v sklopu poletne prireditve, ki jo je pripravljala občinska uprava, nastopali pa so na prizoriščih, kakršna so Ve-

liki Trg, Verdičev trg in grad sv. Justa. Ker organizatorji letos niso želeli prekiniti te koncertne tradicije, so sklenili, da na lastno pest organizirajo štiri večere, ki se bodo odvijali na njihovem sedežu v Ul. Besenghi. Tam namreč orkester razpolaga tudi z manjšim parkom, ki ga bodo za to priložnost preobrazili v lično opremljen koncertni prostor, ki bo lahko gostil nekaj več kot 200 obiskovalcev, tisti, ki bodo ostali brez mest, pa bodo glasbi lahko prisluhnili iz bližnjega občinskega parka, v katerem bo mogoče tudi razgrniti preprogo ali odpreti lasten stol.

Glasbeno dogajanje se bo začelo ta ponedeljek ob 21. uri, ko bo okoli 60 glasbenikov pihalnega orkestra G. Verdi nastopilo pod taktriko mladega glasbenika Patricka Quaggiata. Drugi koncert bo izjemoma na sporednu v četrtek, 18. julija, ko bo nastopil tolkaški duo, ki ga sestavlja Gabriele Petracco in Marko Jugović. Na tretjem poletnem koncertu se bodo predstavili glasbeniki, ki se na glasbeni sceni še uveljavljajo. Na prizorišču bodo nastopile tri skupine, ki se bodo predstavile z različnimi glasbenimi žanri. Poslušalci bodo lahko prisluhnili klasični glasbi, jazzu in swingu. Ta koncert bo na sporednu v ponedeljek, 22. julija. Zadnji julijski ponedeljek bo ponovno nastopil člani pihalnega orkestra, ki bodo poletno dogajanje lepo dopolnili tudi 11. avgusta, ko bodo s svojim nastopom počastili 100-letnico obstoja poslopja bivše ribarnice. Ta koncert bo pred vhodom v bivšo ribarnico.

Na včerajšnji predstavitev poletnih koncertov so tudi poudarili, da bodo vsi koncerti vstopnine prosti, zelo dobrodošli pa bodo prostovoljni prispevki, s katerimi si bodo člani orkestra pokrili stroške, ki običajno nastanejo pri organizaciji tovrstnih dogodkov. Do prizorišča je mogoče priti tudi z mestnimi avtobusi, in sicer s številkama 1 in 10 (izstopna postaja San Giacomo in Monte - nato se je treba povzpeti po stopnišču Dublino) ter s številkama 15 in 16 (izstopna postaja via Segantini - nato po Ul. Montecuccio). Za tiste, ki se bodo prijavili z jeklenimi konjički, pa velja povedati, da bo na razpolago brezplačno parkirišče na dvorišču telovadnice liceja G. Oberdan. (sc)

RADIKALCI - Šest vprašanj zadeva sodstvo in kazensko pravo

Nov sveženj referendumov

Podpira jih tudi odvetniška zbornica - Danes predstavitev drugih pet pobud o civilnih pravicah

Radikalci so ponovno med podbudniki kopice referendumskih vprašanj, za katera so v teh dneh začeli zbirati po vsej državi potrebnih 500 tisoč podpisov za razpis ljudskega glasovanja. Šest od teh vprašanj zadeva probleme sodstva in so jih predstavili včeraj na srečanju z novinarji. Ob koordinatorju referendumskih kampanj, radikalcu Marcu Gentiliju, se je predstavil udeležil tudi predsednik odvetniške kazenske zbornice odv. Andrea Frassini, ki je povedal, da odvetniki podpirajo pobudo. Gentili je novo kampanjo utemeljil z ugotovitvijo, da je vrla Enrica Lette v razpravi o ustavnih spremembah postavila vprašanja sodstva na stranski tir, zato želijo dati državljanom možnost, da odločajo o teh zadevah.

Cilj dveh od referendumov je zauzeti predpise o civilni odgovornosti sodnikov; z enim želijo vrniti k opravljanju sodnih funkcij tiste sodnike, ki so prepogosto oddeleni v zakonodajne in upravne kabinete ministrstev; en referendum teži v ločitvi poklicnih karier

Z leve, Marco Gentili in odv. Andrea Frassini

KROMA

sodnikov in javnih tožilcev, z enim se podbudniki zavzemajo za odpravo dosmrtnje ječe, z enim pa želijo občutno omejiti pripor osumljениh za kazniva dejanja, preden je izrečena pravnomočna obsodba.

Beg pred poštarjem s poštnim kombijem

Beg ukradenim poštnim kombijem ni dolgo trajal. Tržaška policija je v četrtek dopoldne aretirala zaradi kraje 37-letnega Tržačana I.A. s stalnim prebivališčem v Catani, ki je bil že znan silam javnega reda. Moški je tistega jutra v Ulici Bramante opazil parkirani kombi družbe Poste italiane s ključi v notranjosti. Sedel je za volan in se odpeljal. Za njim pa se je pognal poštar, medtem ko so mimoidoči poklici policijo. Ekipa mobilnega oddelka tržaške kvesture je kombi dohitala v Ulici Capitolina, moški pa je peš uvrl proti Goldonijevem trgu, poštar pa še vedno za njim. Skočil je na avtobus št.19, policija pa ga je naposled zasledila v Ulici Sant'Anastasio. Odvedli so ga na kvesturo, kjer so mu v torbici našli poštarjev mobilni telefonček, v zepih pa ravno tako poštarjevih 25 evrov; pospremili so ga nato v kornejski zapor.

Nezakoniti priseljenci pri železniški postaji

V okviru rednega nadzora nad nezakonitimi priseljenimi, so policisti s pomočjo železniških kolegov včeraj dopoldne pri železniški postaji točneje pri tamkajšnjem Trgu Libertà in pri parkirišču Silos identificirali 15 oseb. Tri osebe, državljane Evropske unije so pospremili na kvesturo in jim nato izdali vladni dokument za umik z državnega teritorija.

Vozil se je z ukradenim kolesom

Še pred nekaj dnevi je stanovalec neke palače v Miramarskem drevooru (pri rojanskem vrtu) policije opozoril, da so mu neznanci iz kletnih prostorov ukradli kolo. Minilo je nekaj dni in njegov stanovalec je policijo opozoril, da se okrog hiše na kolesu, ki je sila podobno ukradenemu, vozi nek moški. Policija je moškega izsledila in ugotovila, da gre za 31-letnega moškega, ki so ga sile javnega reda že poznale. Izkazalo se je, da je kolo ravno tisto ukradeno, tako da so ga policisti vrnili lastniku, moškega pa prijavili zaradi kraje.

Nadlegoval dekleta in zmerjal policiste

V noči na petek so policisti tržaške kvesture prijavili na prostoti 32-letnega D.A., rojenega v Romuniji, vendar s stalnim bivališčem v Trstu. Moški je namreč pregloboko pogledal v kozaresc in v nočnem klubu Mexico je nadlegoval zaposlena dekleta in s pestmi razbijal po straničnih vratih. Lastnik lokalne mu je namignil, naj odide, drugače bo polical policijo, vendar se je moški lotil zmerjanja tudi njega. Ko so se ob vhodu pojavili policisti je moški nekaj mastnih namenil tudi njim, nato pa so ga pospremili na kvesturo, kjer so ga prijavili in pa mu naložili globo zaradi pisančevanja.

Policisti so opravili potapljaški tečaj

V policijski šoli Vincenzo Raiola pri Sv. Ivanu so pred dnevi tridesetim policistom podelili potrdila o opravljenem potapljaškem tečaju. Šola je namreč sodelovala s potapljaško šolo Scuba Tortuga, svoj tečaj pa zaključila s čistilno akcijo, ki jo je maja spodbudila miljska občinska uprava.

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Maturantka družboslovne smeri liceja Slomšek Ivana Curri

S skakalne deske vse do stotice s pohvalo

Nekdaj uspešna skakalka v vodo je maturitetni referat posvetila stanfordskemu zaporniškemu eksperimentu

Državni izpit na višjih srednjih šolah je mimo, izbrani maturanti se zavajajo na nagradni ekskurziji po Sloveniji, ostali pa so se podali na druge destinacije. Kot veleva običaj, je napočil čas objave krajših pogovorov z letosnjimi odličnjaki, ki so prejeli najvišjo oceno 100/100. Prva odličnjakinja, s katero smo se pogovarjali, je Ivana Curri iz Trsta, ki si je stotico s pohvalo prisluzila na družboslovni smeri Humanističnega in družbeno-ekonomskega liceja Antona Martina Slomška.

Ivana Curri je tukajšnji širši javnosti sicer bolj znana kot uspešna skakalka v vodo, s čimer pa se več ne ukvarja, vseskozi pa je bila uspešna tudi v šoli, rezultat pa ni izostal in zdaj je Ivana odličnjakinja s pohvalo, kar jo je sicer prese netilo, kot nam je smeje dejala, seveda pa jo je uspeh zelo razveselil.

Tržaška odličnjakinja je svoj maturitetni referat posvetila eksperimentu v socialni psihologiji: gre za t.i. stanfordski zaporniški eksperiment, ki ga je izvedel ameriški psiholog Philip Zimbardo, ki je tudi napisal knjigo »Lucifer-jev efekt«. Eksperiment namreč predstavlja, kako se tudi normalni ljudje lahko spremenojo v zveri oz. orise razliko med dobrim in zlím, nam je povedala Ivana.

Zakaj pa se je Ivana Curri pred petimi leti odločila za študij na družboslovni smeri liceja Slomšek? »Takrat sem delala tudi precej športa in so mi profesorji na srednji šoli tudi svetovali, naj izberem to šolo, vendar sem jo izbrala predvsem zaradi tega, ker so mi bili všeč predmeti: družbene vede, filozofija, vse to me je izredno privlačilo,« pravi Ivana, ki se izbere nikakor ne kesa: »Nikoli ne bi uspela narediti kaj boljšega od tega,« dodaja.

Kakšne pa so študijske navade stotice Ivane Curri? Učila se je sicer skozi vse leto, v zadnjih dveh mesecih pred maturitetno preizkušnjo pa je pospela, predvsem v maju in juniju je ponavljala snov.

Kot že rečeno, je Ivana prenehala z aktivnim ukvarjanjem s skoki v vodo:

OSEBNA IZKAZNICA

Zodiakalno znamenje: Devica

Najljubša hrana: karkoli

Najljubša pihača: mleko z meto ali voda

Knjiga na nočni omarici: »Il prigioniero del cielo« Carlosa Ruiz Zafona

Najljubši film: »Great Expectations« po knjigi Charlesa Dickensa

Najljubša televizijska oddaja: The Big Bang Theory (po internetu)

Najljubša gledališka predstava: raje imam kino kot gledališče in si grem raje ogledati muzikale; zadnjič sem videla »The Rocky Horror show«

Naj osebnost: jih je več

Življenjsko geslo: Izkušnje se lahko pripetijo samo enkrat v življenju. Praktično, carpe diem!

»Grem malo tekat, ukvarjam se malo z atletiko, ukvarjam se tudi z zasebnimi lekcijami angleščine,« pravi Ivana, ki se na počitnice podaja najprej v Barcelono,

potem pa so poti odprte, saj se še ni odločila, ali bo šla na Norveško ali kam drugam. Jeseni pa jo čaka študij na Fakulteti za orientalske jezike v Benetkah. (iž)

NEKDANJA RIBARNICA - Modno tekmovanje ITS

Brv za mlade talente

Drevi na nabrežju ob prisotnosti uglednih gostov - Večer bo vodila Victoria Cabello

Matteo Marzotto in Barbara Franchin

OBČINA TRST - Opozorilo

Vandali!

Letno pol milijona evrov za čiščenje zelenih površin

Na 54 območjih opremljenih za igre v tržaški občini beležijo vsak dan najmanj po eno vandalsko dejanje. V vrtu na Trgu Hortis je občinska uprava pred kratkim porabila 25 tisoč evrov za ureditev zelenic in posaditev novih cvetnic. »Cvetele« so le slab teden, ker so jih neznane škarje porazale. V Ul. Veltro so prav tako neznane roke prizgale večplastno igralo. V dimu je izpuhtelo kakih 50 tisoč evrov.

Te tri primere je tržaški občinski odbornik za javna dela in premoženje Andrea Dapretto omenil v tiskovnem sporocilu, v katerem je pozval občane, naj »nadzorujejo« zelenice in igralne površine in naj takoj obvestijo redarje, čim opazijo, da se kdo znaša nad njimi. V mestu in okolici namreč beležijo stopnjevanje vandalskih dejanj nad občinskim premoženjem, predvsem tistim, ki je namenjeno skupnosti, kot so zelenice, vrtovi in drugo javno zelenje. Občinska uprava nameni letno kar 500 tisoč evrov za čiščenje samih zelenih površin, kar je ogromno predvsem v času gospodarske krize. Zato je potreben doprinos vseh, da se vandalska dejanja omejijo, je pozval Dapretto.

SESLJAN - Krožek SKP Goat

Solidarni z delavci, potreben je nadzor

Krožek SKP G. Goat izraža podporo in solidarnost gradbenim delavcem, ki so v torek zjutraj izvedli protestno demonstracijo in splezali na vrh enega od žerjavov na gradbišču t.i. Porto Piccolo v Sesljanskem zalivu. Že samo dejstvo, da so morali za uveljavitev pravice do pravčnega plačila za naporno delo izvesti protest, s katerim so tvegali tudi in resne telesne poškodbe, dokazuje stopnjo družbenega propaganja, v katerem živimo, ocenjuje krožek Goat.

Nistem gradbišču, kjer so lastniki že prodali skoraj vsa stanovanja za več kot 6.500 evro na kv.m, je že prišlo do podobnih situacij v prejšnjih mesecih. Gradbeni sindikat CGIL navaja v zadnjih nekaj mesecih sedem podobnih primerov. To se dogaja predvsem zato, ker gradbena podjetja čedalje bolj sprejemajo dela v vlogi podzakupnikov in sprejemajo take cene, ki ne dopuščajo niti kritika za ceno dela, žrtve vsega tega pa so navadno samo delavci.

Krožek SKP poziva pristojne organe na izvajanje strožjega nadzora, predvsem na pomembnih gradbiščih kot je Porto Piccolo. Potrebno je ukrepati proti tistim, ki ne upoštevajo pravil in zakonov in ponovno vzpostaviti zakonito stanje.

ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE

vas prijazno vabijo
na tradicionalni

*Vaški praznik
'pri Kalu'*

danes, 13.
in jutri, 14. julija

Za glasbo in dobro
razpoloženje bo poskrbel
ansambel

OASI

Delovali bodo dobro založeni kioski

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 13. julija 2013

EVGEN

Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.53
- Dolžina dneva 15.25 - Luna vzide ob 10.45 in zatone ob 23.04

Jutri, NEDELJA, 14. julija 2013

FRANC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,9 stopinje C, zračni tlak 1014,3 mb ustaljen, vlaga 57-odstotna, severovzhodnik 20-50 km/h, nebo rahlo oblano, morje razgibano, temperatura morja 21,7 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.20, 18.50, 21.30
»The Lone Ranger«.

ARISTON DEI FABBRI - 21.30 »Exit Through the Gift Shop«; 17.00, 18.30, 20.00 »Arrugas«.

CINECITY - 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »I maghi del crimine«; 15.30, 18.30, 21.30 »Pacific Rim«; 15.10, 18.05, 21.00, 21.40 »The Lone Ranger«; 15.15, 17.35, 19.10, 19.55, 22.15 »World War Z«; 15.00, 21.50 »L'uomo d'acciaio«; 18.05, 20.10, 22.15 »Dream Team«; 15.20, 16.10, 17.15, 17.50 »Dino e la macchina del tempo«; 19.45 »After Earth«.

FELLINI - 16.40, 18.00 »Dino e la macchina del tempo«; 20.30 »La grande bellezza«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »I maghi del crimine«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.15, 20.10, 22.10 »To the Wonder«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Il caso Kerenes«.

KOPER - PLANET TUŠ - 13.30, 16.00, 18.25, 20.50, 23.15 »Drzni par«; 14.30, 16.30, 18.30, 20.35, 22.40 »Duhovni kovi otroci«; 15.45 »Jekleni mozi«; 12.20, 14.30, 15.35, 16.35 »Krila«; 20.10, 22.50 »Ogrnjeni obroc«; 18.30, 21.15 »Ogrnjeni obroc 3D«; 17.30, 20.30 »Osamljeni jezdec«; 12.05, 13.00, 15.25, 17.50 »Pošasti z univerze«; 23.25 »Prekrojana noč 3« 21.05, 23.20 »Pripravnika«; 11.30, 13.40 »Skrivnostni varuhi gozda« 18.40 »Svetovna vojna Z«.

LUJDSKI VRT - 21.15 »Les Miserables«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.20, 22.15 »World War Z«; Dvorana 2: 16.25, 18.20, 20.15, 22.15 »Pacific Rim«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Uomini di parole«; Dvorana 4: 17.00, 19.30, 22.00 »The lone ranger«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 21.00 »The Lone Ranger«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »World War Z«; Dvorana 3: 17.20, 19.40, 22.00 »Pacific Rim«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »I maghi del crimine«; Dvorana 5: 19.50, 22.10 »La migliore offerta«; 17.20 »Dino e la macchina del tempo«.

Jazz melodije v mestu

Na Verdijevem trgu v Trstu o drevi spet novo srečanje z glasbo v okviru pobude Trieste Loves Jazz. Ob 21. uri bo nastopil Tržačan Riccardo Morpurgo, sledil bo Matteo Sabattin-Rafal Sarnecki New York Quintet. Vstop je prost.

Spurg za otroke

Za poletne dejavnosti naših najmlajših skrbi tudi letos pobuda SPURG. Animacija bo danes med 9.30 in 12.30 zagotovljena na vrtu v Ul. San Michele s kreativnimi delavnicami, od 10. do 11.30 v vili Revoltella, kjer bo poskrbljeno za spoznavanje arom.

Izbor Miss Trieste

V kopališču Castelreggio v Sesljanu bodo drevi izbrali letošnjo najlepšo Tržačanko - Miss Trieste. Udeleženke se bodo sprehodile po pričožnostni modni brvi, prve tri uvrščene se bodo udeležile finalnega izbora na deželnini ravni.

GUČA
NA KRAŠU
SUL CARSO

**DANES,
13. JULIJ 2013
BRIŠČIKI-TRST**

SRBSKE SPECIALITETE NA ŽARU V SODELOVANJU S
SRBSKIM DRUŠTVOM VUK KARADŽIĆ IZ TRSTA.

ob 18:00: odprtje prizorišča in
enogastronomskih kioskov

ob 19:00: začetek glasbenega
programa

**BOBAN I MARKO
MARKOVIĆ ORKESTAR(srb)**
PROST VSTOP

in še:
CARAVAN ORKESTAR
FANFARA GIUFÀ
KALIGOLA DISCO BAZAR
ORKESTAR PETRA Miličevića

www.glasabreznja.com
www.musicazenzaconfi.eu
info: +39 346 5231127

AZALEA
FREE CAMPING!

šagra
športni center **Padriče**

DANES
SPECIALITETE
NA ŽARU

**VSAK VEČER
GLASBA V ŽIVO!**
Danes igra ansambel
L&F BAND

desetega leta starosti. Prijave ob ponedeljkih in petkih od 17. do 18. ure na Pikelcu pri Poletu, Repentaborška ulica 32 na Opčinah ali ob isti uri na telefonski številki 040-211758. Vabljeni.

KRUT obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko letovanje na Malem Lošinju od 7. do 14. septembra. Vse zadevne informacije in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ELIC-SINTESI Umetniška šola za otroke obvešča, da bo delavnica umetnosti in ustvarjalnosti v naravi z akademskim umetnikom Leonardom Calvom potekala od 15. do 18. julija, 10.00-11.30 na kmečkem turizmu v Praprotu št. 11/b. Info na tel. 040-774586 ali 333-4784293.

JADRALNI KLUB ČUPA IN ZŠDI organizira 5-dnevne tečaje jadranja za srednješolce na jadralnih deskah ter na jadrnih tipa o'pen bic in FIV 555. Od ponedeljka do petka 13.00-18.00: 15.-19. julij; 29. julij-2. avgust. Omejeno število mest. Vpis in info.: pon., sre. in pet. 9.00-13.00, sob. 16.00-18.00 na sedežu v Sesljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

KRUT obvešča, da bo v tednu od 15. do 19. julija, društveni sedež zaprt.

ORATORIJA NA KONTOVELU v predobi OMPZ Baraga bosta potekala od 15. do 19. julija in od 22. do 26. julija. Vodili ju bodo mladi, strokovno usposobljeni animatorji iz Slovenije. Oratorijski program vsebuje vzgojno izobraževalne delavnice in igre. Vabljeni, da se udeležbojte, da je v tednu od 15. do 19. julija, društveni sedež zaprt.

TABORNICKI RMV odhajamo na taborjenje v Kred pri Kobaridu. Zbirališče tržaške cete bo v ponedeljek, 15. julija, na avtobusni postaji v Sežani ob 7.15. Avtobus bo ob 7.45 krenil proti avtobusni postaji v Rožni dolini, kjer bodo ob 8.30 stopili na avtobus tudi člani gorische cete (zbirališče ob 8.00). Dan obiskov bo v nedeljo, 21. julija od 10.00 do 17.00. Taborniški srečno!

CENTER OTROK IN ODRASLICH HARMONIJA skupaj z Občino Trst organizira laboratorij pravljev za otroke od 2 do 10 let in njihove starše v Vili Sartorij v ulici Strada di Fiume (vhod v Ulici Modiano 5). Predvidena je animacija, ki se bo vrnila v torek, 16. julija od 17.45 do 19. V slučaju grdega vremena animacija odpade. Prost vstop! Za dodatne informacije: 320-7431637 ali www.bambinieadulti.org.

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS se bo sestal v torek, 16. julija, ob 20.15 v svojem sedežu, Doberdobska ul. 20/3.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da je odhod avtobusa za obisk tabornikov v torek, 16. julija, ob 18. uri iz Padriča.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v sredo, 17. julija, ob 20. uri v svojem sedežu, Prosek št. 159.

SZSO - TRŽAŠKI SKAVTI IN SKAVTNIJE obveščajo, da si člani lahko nabavijo poletne kroje v četrtek, 18. julija, od 17. do 19. ure na sedežu, Ul. Risorta 3.

ZADRUGA DOLGA KRONA vabi v četrtek, 18. julija, na Dolgo krono na country koncert skupine Kid West!

Skupino sestavljajo Pino Montalto, Aljoša Saksida, Eric Franco, Leo Leonzini in Lucy Passante. Pričetek ob 21. uri! Vstop prost.

ČEBELARSKI KONZORCIJ POKRAJINE

TRST obvešča vse čebelarje, da bo na sedežu, Repen št. 20, razdeljevanje zdravil v petek, 19. julija, od 17. do 19. ure; 26. julija pa bo odprt sedež izvedenec. Na razpolago je tudi e-pošta: cons.apicoltoritrieste@gmail.com.

JADRALNI KLUB ČUPA IN ZŠDI

organizirata 10-dnevni jadralni tečaj na optimistih (namenjene osnovnošolcem, ki znajo plavati) od 22. julija do 2. avgusta, pon.-pet., 9.00-17.00. Poskrbljeno: jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v FIV. Omejeno število mest. Vpisovanje in informacije: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu v Sesljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

TPK SIRENA IN ZŠDI

organizirata do 27. julija, jadralne tečaje namenjene otrokom od 6. do 12. leta. Info: tajništvo pomorskega sedeža, Miramarški drevored 32, ob ponedeljkih 9.00-12.00 ter ob sredah in petkih 18.00-20.00; tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it; www.tpkcntsirena.it.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

obvešča, da bo do 31. avgusta odprta od 8. do 16. ure. Zaradi dopusta pa bo zaprta od 29. julija do 9. avgusta.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiki do 6. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo med 12. in 16. avgustom.

KK BOR IN ZŠDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. Maja, namenjen deklincam in dečkom od 6. do 12. leta. Prva izmena od 26. do 30. avgusta; druga od 2. do 6. septembra. Informacije in vpis na tel. 340-6445370, karinmalalan@gmail.com.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE ZA OSNOVNOŠOLCE

pod večjo roko mentorice Katje Lavrenčič bodo od 27. do 31. avgusta, v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debelem Rtiču. Če bi se še kdo zažege priključiti ustvarjalni skupini in doživeti bogate ustvarjalne počitnice ob slovenski obali se lahko nemudoma prijaviti na sedež ZSKD, tel. 040-635626, info@zskd.org, www.zskd.org. Na voljo je še nekaj prostih mest.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZŠDI

organizirata poletni plesni center »Plesalček« za otroke od 3. do 10. leta v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah od ponedeljka, 2., do petka, 6. septembra (urnik: 7.30-17.00). Informacije in prijave: Nastja 349-7597763 ali na info@cheerdancemillenium.com.

Prireditve

SKUPAJ NA OPČINAH IN SKD TABOR vabita na ogled razstave društvenega kljeklarskega krožka v dvorani ZKB na Opčinah po sledenem urniku: petek 9.00-13.00, 14.30-22.00, nedelja 9.00-13.00 in ponedeljek 9.00-13.00, 14.30-16.00.

PRAZNOVANJE NA VEJNI

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda vabi na slavite svetih bratov v nedeljo, 14. julija, ob 17. uri. Slovesno somaščevanje bo vodil letosni tržaški novomašnik g. Klemen Zalar z duhovniki jubilanti. Zaželjene so narodne noše in skavti.

KONCERT PIHALENEGA ORKESTRA

CITTA' DI GROTTOLE (BASICATICA) v organizaciji Občine Dolina sodelovanjem SKD France Prešeren Boljunc, pihalnim orkestrom Ricmanje in AŠD Breg, v sredo, 17. julija, ob 20.30 na trgu v Boljuncu.

SKD TABOR,

Prosvetni dom Opčine - Poletje pod kostanjem: četrtek, 18. julija, ob 21. uri koncert keltske glasbe Girotonto d'Arpe »Wandering harps«. V slučaju slabega vremena bo večer v dvorani.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. FERLUGA

vabi v petek, 19. julija, v Miljah na koncert dalmatinskih pesmi, ki ga bosta oblikovala MoPZ Vesna iz Križa in Tamburaška skupina.

Koncert bo potekal ob 20.30 na ulici Calle Pancera. Vabljeni.

11. AM: BRANCH PRI NAS, amaterska gledališka predstava v izvedbi Julije Berdon, Maruške Guštin, Valentine Oblak in Helene Pertot; SKD France Prešeren iz Boljanca vabi na ogled v torek, 23. julija, s pričetkom ob 21. uri na dvorišču društvenega barja.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 vabita v društveni bar n' Grico na ogled razstave fotografij »Boljunc sredi prejšnjega stoletja«.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM na novo, popolnoma opremljeno stanovanje, 60 kv.m., Ul. Settefontane: dnevna soba s kuhinjo, spalnica, kopalnica, shramba in veranda. Tel. št.: 339-1026752.

PODARIMO simpatične mucke. Tel. št.: 040-568071.

PRODAJAMO 15 kamnitih kraških stopnic. Tel. št.: 338-1182211.

PRODAM deklisko narodno nošo, prilagodljivo za žensko, v odličnem stanju. Tel. št.: 333-5706864.

PRODAM knjige za vse razrede vseh smeri liceja F. Prešerna. Tel. št.: 339-3280638.

PRODAM mizo iz masivnega lesa, z merami 3,20x1,00, debelost lesa 8 cm, primerna za taverno. Poklicati ob uri konsula tel. št.: 349-5030471.

PRODAM skuter piaggio zip 100, letnik 2007, črne barve, 8.00 prevoženih km. Poklicati tel. št.: 335-772530.

PRODAM stanovanje (po želji lahko tudi opremljeno) v Ul. Ghrlandao, 70 kv.m. Tel. št.: 347-474798467.

PRODAM šivalni stroj pfaff tiptronic 2020 s svojo omarico za 150,00 evrov. Tel. št.: 338-2639849.

SEŽANA Lehte (proti Lipici), stanovanje 125 kv.m, sončna lega, prenovljeno, dnevna soba, jedilnica, kuhinja, kopalnica, 3 sobe, 2 terase, vrt, avt. ogrevanje, prodamo. Kontakt: 347-8911054.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOĽFA SALEŽ
46 je odprt do 21. julija.

Tel. 040-229439

GOSTILNA LEBAN v BAZOVICI ima novega najemnika.

Zaprt ob ponedeljkih.

Tel. 040-9220006

Priporocamo se!

Osmice

BORIS IN ARIELLA sta odprla osmico v Samotorci. Tel. št.: 040-229199.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-220605.

GABRIJEL je odprl osmico v starem društvu v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 338-3976187.

OSMICA je odprta v Mavhinjah pri Normi. Tel. št.: 040-299806.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprotni 23. **OSMICO** je odprla Sidonija v Medjivasi št. 10. Tel. št.: 040-208987.

OSMICO je v Slivnem odprl Iztok. Tel. št.: 040-200634.

V ZGONIKU je odprl osmico Gigi Furjan. Tel. št.: 040-229293.

Prispevki

V spomin na ljubljeno mamo Anico darujeta Zdenka in Mira 50,00 evrov za Rod modrega vala.

V spomin na nepozabiljenega moža in očeta Viktora darujeta žena Milka in hčerka Nadia z družino 50,00 evrov za DPZ Kraški Slavček.

BENETKE - Sprehod po 55. bienalu likovne umetnosti

Ustvarjalnost ponovno v stiku s fizično pojavnostjo

Razstave v parku Giardini, Arzenalu in nacionalnih paviljonih

55. Mednarodni bienale likovne umetnosti odraža odsev kompleksnosti sodobne situacije te specifične ustvarjalne zvrsti, ki vse bolj doživlja povezave z drugimi področji človekovega izražanja. Benetke postanejo obenem čez poletno sezono tja do jeseni privilegiran kraj dogajanja z vrsto spremjevalnih pobud, ki iz različnih zornih kotov ponujajo gledalcu dragoceno priložnost poglobitve, s ponudbo tematskih ali monografskih razstav.

Osrednji prostor dogajanja zajema predel parka Giardini, kjer so nameščeni paviljoni tistih držav z najbolj zakoreninjeno zgodovinsko prisotnostjo na bienalu. V predelu Arzenala pa so doble svoj prostor v glavnem države, ki so pristopile k sodelovanju v zadnjih letih, med katerimi je letos prvič tudi Vatikan. Številna državna predstavnštva, med katerimi je tudi Slovenija, pa so nameščena v različnih lokacijah v samem jedru mesta. Predvsem ta vidik bienala ostaja še posebej zanimiv, saj poverjajo posamezne države v lastni režiji nalogu kustosom glede izbora razstavljanje in vsebinskih izhodišč. Osrednji del bienala je kustos Massimiliano Gioni izpeljal v znamenju Enciklopedične palače, utopičnega zasedovanja neizmernih vsebin, ki jih današnji svet premore, v sočanju stvarne razsežnosti prostora in virtualne mreže, ki jo spletajo digitalni mediji. Sklicujoč se na delo Marina Auritija iz šestdesetih let je Gioni povabil k sodelovanju 150 umetnikov iz 34 držav. Med temi je izbral tudi nekatere protagoniste likovne scene 20. stoletja, ki omogočajo širše zaobjetje

vloge likovne ustvarjalnosti v navezi z drugimi strokami.

Izjemno heterogeno prizorišče postdigitalne dobe prinaša prenovljeno potrebo po stiku z materijo in postavlja v ospredje fizično prisotnost človeka, ki nikakor ne prezira virtualnih in fantastičnih svetov, temveč se zaveda razlike. Tega se zavedamo predvsem v španskem paviljonu, kjer Lara Almarcegui obravnava proces urbanega načrtovanja in se znajdemo pred kupi gradbenega materiala.

Ustvarjalni proces ostaja pot raziskovanja in predajanja vizionarnosti. Ni naključje, da je Gioni postavil na častno

mesto v osrednjem prostor Enciklopedične palače Rdečo knjigo/Liber novus, lastnoročno ilustrirani rokopis Carla Gustava Junga, na katerem je švicarski psihoter delal celih 16 (prvič je bil na ogled v javnosti le pred tremi leti) in risbe Rudolfa Steinerja, gre za pomembne vsestranske osebnosti, ki so temeljnega pomena za razvoj sodobne umetnosti, v smislu po-mena intuicije pri procesu ozaveščanja ter v povezovanju znanosti z umetnostjo. V istem prostoru se odvija zanimiva performanca, za katerega je Tino Sehgal pre-jel Zlatega leva kot najboljši umetnik, kjer se umetnik sooča s podiranjem meja med

zvrstmi, saj se komunikacija med udeleženci odvija na neverbalni ravni. Prese-nečeni lahko dalje sledimo film, kjer slepi ci slikajo in opisujejo svoja doživetja in no-tranja videnja med samim procesom ustvarjanja.

Posebnost letosnjega bienala je zamenjava nemškega in francoskega paviljona v znamenju pluralizma, ki ga je izbira tujih kustosov in umetnikov dodatno izpostavila. Francija se osredotoča na temo deformacije sporočila, medtem ko se nemški paviljon ukvarja s temo univerzalnosti in razlik.

Romunski paviljon preseneča, saj se v praznih prostorih odvija performanca po zamisli umetnice Aleksandre Pirici Manuel Pelmus: pet mladenciev mimično uprizarja pretekle edicije bienala ter interagira s publiko. Posebno izviren je tudi Libanonski paviljon s filmom Akrama Zaatarija na temo Zavrnjenega pilota. Japonski paviljon nam preko filmov, fotografij in posegov v prostor sporoča, da je dejansko to, kar lahko delimo drug z drugim, navsezadne preprosto, vendar osnovnega pomena predvsem v trenutkih stiske.

Letošnji bienale nas vabi k razmišljaju, soočanju z aktualnostjo specifičnih problemov in osmišljajo men ustvarjalnega procesa v prenovljenem stiku s fizično pojavnostjo.

Jasna Merku

DEVIN - Gl. matica Poletna šola komorne glasbe

Mednarodna poletna šola violine, violončela in komorne glasbe, ki jo Jagoda Kjuder prireja pod okriljem Glasbene mafice, bo letos zaživelja od 13. do 17. julija v lepem okviru Jadranskega Zavoda Združenega sveta v Devinu. Strings Festival Kras je namenjen glasbenikom vseh starosti in na vseh stopnjah. Letos se ga bo udeležilo 34 instrumentalistov, od začetnikov do koncertantov iz ljubljanske in moskovske Akademije. Odgovorna za tečaje je zadovoljna z rednim uspehom pobude, a nam je pred začetkom tečajev razkrila tudi nekatere želje za izboljšanje pobude in je predstavila vabilo na nastop, s katerim se bodo tečajniki srečali s širšim občinstvom v mestnem središču: »Poletne tečaje prirejamo že četrtič. Med šolskim letom smo na Glasbeni mafici organizirali mojstrske tečaje, ki so potrdili pomen delovanja pod mentorstvom izkušenih in priznanih pedagogov. Tečaji bi morali poleg učencev povezovati tudi njihove učitelje; prvi dobijo veliko zagona za nadaljnjo učenje, drugi pa imajo pri-ložnost primerjati didaktične prijeme. Kljub številni udeležbi pogrešamo dejstvo, da bi tovrstne izpopolnjevalne pobude po-stale kraj srečevanja in izmenjave tudi med glasbenimi ustanovami iz našega prostora in ravno tako prostor za sodelovanje v komornih in orkestrskih skupinah, tudi z možnostjo nastopanja na dejelnem teritoriju. Za tovrstne projekte so potrebni sponzorji, ki jih žal nimamo. Vesela pa sem povabila ravnatelja tržaškega muzeja Schmidla, saj bomo 16. julija oblikovali tri nastope v okviru poletnih muzejskih noči. Poletna šola se bo zaključila 17. julija s koncertom, ki ga bodo udeleženci izvedli ob 20.30 v avditoriju Zavoda v Devinu.«

ROP

TOMIZZEV DUH

Buči, buči morje

MILAN RAKOVAC

Danes še kar umirjen (do 1. julija sem bil iz Tretjega sveta ...), urejam svoje ekstaze. In berem, Ervin Hladnik Milharčič: »Hrvati. Vzhodna meja Evropske trdnjave ... Iznad reke se dviguje močen bel kamnit steber z bronastim kipom, ki steguje roko proti vzhodu. Ob njegovem vznožju dve bronasti postavi v plapolajočih plaščih in s puško v rokah. Globoko pod njimi Donava, široka kot morje. Vtis je, da vojaki, ki jim je spomenik posvečen, varujejo svoje ozemlje pred napadalci...«

Gledam ga, impozantnega v Dnevniku, na fotki iz njegove reportaže, pri spomeniku padlim sovjetskim in našim borcem na Batini skeli v Baranji. In osupel nad lastnim spoznanjem o notranji razsežnosti dobrega prijatelja, končno razumem polnost njegovega zgodovinskega bitja: seveda hoče biti profesionalni novinar in popolnoma objektiven, in vendar, »kva dogaja? Nenadoma razumem ljubega prijatelja in bleščeciga pisca: tudi on sam je pravzaprav dramatična zgodovinska osebnost, zaveda se, da je protagonist, tam, na madžarsko-hrvaško-srbski tromeji: strastni Evropejec in antiavtoritarni hedonist. A recimo, da je možno tudi, da je E. H. M. zgolj navdušen estet, tam pod bronasto mojstrovino Antuna Augustinčiča. Všeč mu je ta veličastna skulptura – le njena moč je večja od lepot: v imenu svobode so tu umirali ljudje. Ervin na tem mestu fiksira drugi Fi-

nis Terrae: prvi je na Portugalskem, drugi tam na Donavi ...

No, čar re-evropeizacije Hrvaške nas je vse kar malce zanesel; celo naš »Zoki« (Zoran Milanović), premier sveže Zvezdice, je v evroevforiji bleknil sijajno neumnost: Hrvaška je edina slovenska pomorska država. Uf! V redu, če je že »pozabil« Slovenijo, BiH in Črno Goro, kako zavraga je lahko »spregledal« Slovane na Baltiku, na Črnom morju, na Severnem ledenem morju, na Tihem oceanu? O ne, ni pozabil, tako kot tudi Ervina H. M. ni kar tako zaneslo: EU JE EVROPA IN JADRAN JE MORJE, vse ostalo so sivi oceani in »cone somraka«. Ne verjame? Ok, ampak preberite, kaj iz Moskve (!) o tem piše Polona Frelih:

»Dobro jutro: Morje Adrijansko, Črno, Rdeče, Baltsko... Ne, ne, najlepše je Jadransko morje. Na moskovski mestni plaži, ki je po ubornih oljkah, uvoženih iz Italije, dobila pompozno ime Oljčna, smo se zapletli v pogovor o sanjskih kopališčih. Ob blatni in tudi sicer onesnaženi reki Moskvi, kjer plaze zaradi pomanjkanja alternativne steje kot gobe po dežju, ti kaj drugega niti ne preostane. Kopal sem se v Črnom morju, v Rdečem morju, v Atlantskem oceanu v Maroku, Franciji in Veliki Britaniji, v Baltskem morju, Sredozemskem morju, Indijskem oceanu ... se je širokoustil znanec.

V glavi so se mi odvrteli vsi moji dosedanji počitniški kraji. Kopala

sem se marsikje, pa vendar zares samo v našem prečudovitem Jadran-skem morju. Z nostalgijo se spominjam Osorja na otoku Cresu, kjer je imela naša šola počitniški tabor. Spali smo pod borovci, dan smo začenjali z dviganjem zastave in pesmijo, ki se je na žalost ne spomnim več. Iz ogromnih šotorov s prikupnimi imeni Morske deklice ter Morski psi je bilo še ponoči mogoče slišati otroško čebljanje...

Osor je kmalu postal premajhen. Razpeli smo svoja jadra – Kornati, Silba, Vis, Korčula, razbeljeno kamenje, sinje morje, oljke, sivka in borovci. Hrvaška resda ni edina slovenska pomorska država, kot se je zareklo hrvaškemu premieru Zoranu Milanoviću, je pa vsaj zame najlepši počitniški kraj. Če poleti vsaj za par dni ne obiščem Hrvaške, se mi zdi, da sem ostala brez dopusta. Pravzaprav je sosednja Hrvaška zame že od otošča v resnici edina slovenska pomorska država. Buči, buči, morje Adrijansko!«

Entra el bon Ervin, bolj ostro: »Zdelo se je, da se je kontinent odločil za provincializem in je Aleksandra Velikega prepustil Makedoniji in njenemu pričkanju z Grčijo. Učinek je bil zanimiv. Ko je v Siriji sto kilometrov stran od Cipra, kjer vihra evropska zastava, izbruhnila vojna za kantonizacijo države, je Evropa obnemela. O tem, kaj naj se zgodi z državo, se po-

gajata Rusija in Združene države Amerike. Domovina svetega Pavla ni v evropski vplivni sferi... Hrvaška je prestavila table z dvanajstimi zvezdami na most čez Savo pri Slavonskem Brodu in vzhodno od Vukovarja ob Donavi. Oddahnili si bodo. Obe mesti sta bili med zadnjo vojno bombardirani z vzhoda, mostove pa so z dinamitom pognali v zrak. Hrvati so upravičeno gluhi za vsa opozorila, da se morda ne splača več zapravljati denarja za praznovanje. Ko pogledajo na seznam članic EU, vidijo, da kljub siloviti propagandi še nihče ni izstopil iz nje... Ko pa Hrvati pogledajo na prenovljeni zemljevid Evrope, je Hrvaška znotraj, Srbija pa zunaj. Za nekaj časa bo to dovolj dobro. Tudi za Evropo je priključitev Hrvaške EU velika reč. Šest let so bile meje združene Evrope nespremenjene... Evropa vrednot in pravic je kontinent, ki ga je treba v celoti šele narediti. Ampak, kot nas učijo sosedje Hrvati, na drugi strani trdnjavih zidov še vedno ni nobene boljše ideje.«

In? Sedaj čakam dan, ko bom lahko brez carine kupoval kajmak in pršut iz Užic, pil bozo z Edi Shukriu po Prištini, plesal makedonski »teškoto« s Stefanovskim in z bronastim Njegošem z Lovčena, gledal naokoli, kaj se dogaja po balkanskih zahodnih provincah; Bruslju, Londonu, Berlinu, Rimu, Buenos Airesu ... pa zapel »We shall overcome some day...«

ITALIJA - Kvirinal demandiral dnevnik Libero

Berlusconijeva pomilostitev? Same špekulacije!

RIM - »Kaj bi se prijetilo, ko bi kasacijsko sodišče 30. julija potrdilo obsodbo na 4 leta zapora in 5-letno prepoved opravljanja javnih funkcij?« je novinarka televizijske oddaje Agorà na ulici vprašala prvega moža Ljudstva svobode Silvia Berlusconija. »Navadno se ne ukvarjam s stvarmi, ki so po mojem mnenju nemogoče.« Umrjen in optimist, tako kot navadno, je nekdanji premier dejal, da verjame, da se bodo sodniki napisali prepričali, da ni ravnal po krivem in da bodo razveljavili obsodbo.

Podobne zaključke napoveduje sicer tudi dnevnik Libero, ki bo v danšnjih izdaji objavil vest, da naj bi bil Kvirinal pripravljen Berlusconija celo pomilostiti, predsednik ministrskega sveta Enrico Letta pa naj bi se s tem strijal. Iz uradov predsedstva republike pa so dokaj ostro pojasnili, da gre za povsem neutemeljene špekulacije o kompetencah predsednika republike, ki po-

trjujejo, da je sedanja politična garnitura neodgovorna in prepričena sami sebi, ter da vlada v njej popoln analfabetizem.

Da je res zavladala popolna zmeda, se lahko prepričamo tudi sami, ko beremo italijanske dnevниke. Demokratska stranka je na primer včeraj v sejtu predstavila zakonski osnutek za dokončno rešitev vprašanja konflikta interesov: v bistvu predlaga zamenjavo principa ne-izvoljivosti s principom ne-kompatibilnosti, kar bi Berlusconiju omogočalo, da naknadno, po izvolitvi izbira med politično funkcijo in podjetjem. Takoj se je oglasil lider Gibanja 5 zvezd Beppe Grillo, ki je predstavniki DS ocenil kot najbolj zveste Berlusconijeve zaveznike.

Laskave besede na račun Lettove vlade je bilo slišati tudi od Berlusconija, ki svojemu nasledniku izraža polno podporo v nelahkem gospodarskem trenutku. Skupno vladanje je

Bi Napolitano pomilostil Berlusconija? Kvirinal to odločno zanika

ANSA

znak sprave z levico, zgodovinski korak po dolgoletni »hladni vojni,« ves čas zatrjuje. Epochalni premik pa še zdaleč ni prepričal vodje Severne lige Roberta Maronija, ki je negativno ocenil sredi-

no prekinitev del v parlamentu na zahetvo Ljudstva svobode. »Prizadevali si bomo, da ne bodo osebne in zasebne zadeve ene stranke spet prekinile delovanja parlamenta.«

MOSKVA - Na srečanju z ruskimi borci za človekove pravice

Snowden zaprosil za azil v Rusiji

Nekdanji sodelavec ameriške agencije za nacionalno varnost NSA pa ni izključil možnosti odhoda v Južno Ameriko

MOSKVA - Nekdanji sodelavec ameriške agencije na nacionalno varnost (NSA) Edward Snowden je včeraj podpisal prošnjo za politični azil v Rusiji, je po včerajnjem srečanju s 30-letnim Snowdom sporočil znani ruski odvetnik Anatolij Kučeren. Po poročanju ruske tiskovne agencije Itar-Tass, Snowden ni izključil možnosti, da bi odšel v katero od latinskoameriških držav, je pa zaprosil za začasen azil v Rusiji.

V Kremlju so včeraj ponovno poudarili, da Snowden lahko ostane v Rusiji, če bo prenehal z izdajanjem podatkov, ki škodijo ZDA. »Snowden lahko hipotetično ostane v Rusiji, če bo, kot prvo, v celoti prenehal z dejavnostmi, ki škodijo našim ameriškim partnerjem ter ameriško-ruskim odnosom, in drugo, če bo sam zaprosil za to,« je v odzivu na no-

Edward Snowden skupaj s Tanjo Lokšino na včerajnjem srečanju

ANSA

vico, da želi Snowden zaprositi za azil v Rusiji, včeraj dejal tiskovni predstavnik ruskega predsednika Vladimirja Putina, Dmitrij Peskov.

Odvetnik Genrij Reznik, ki je sodeloval na včerajnjem srečanju Snowdena z ruskimi borci za človekove pravice, odvetniki in drugimi predstavniki, je po

srečanju novinarjem povedal, da je Snowden obljubil, da ne bo deloval v škodo ZDA. Reznik je tudi potrdil, da je Snowden dejansko že zaprosil za politični azil v Rusiji ter udeležence včerajnjega srečanja pozval, naj mu pri tem pomagajo.

Odzval se je tudi predsednik dume Sergej Narjiškin, ki velja za vplivno osebnost ruske politike. Narjiškin je menil, da bi Rusija Snowdena morala podeliti politični azil, saj gre za borca za človekove pravice. »Edwarda Snowdena imam za borca za človekove pravice, za zagovornika pravic milijonov ljudi po svetu. ZDA, ki zahtevajo njegovo izročitev, izvajajo ukrepe, kot je smrtna kazzen, in obstaja veliko tveganje, da takšna kazzen čaka Edwarda Snowdna. Nimamo pravice, da bi dopustili, da se to zgodi. Zaradi tega menim, da bi Rusija Snowdenu moral dati politični ali začasen azil,« je po navedbah AFP dejal Narjiškin.

Enako mnenje je izrazila predsednica zgornjega doma ruskega parlamenta, sveta federacije, Valentina Matvijenko. Tudi ona verjame, da bi Rusija Snowdenu moralata podeliti azil, je sporočila tiskovna predstavnica sveta Natalija Fomenko.

Sicer pa je ena od aktivistk, ki se je včeraj srečala s Snowdenom, Tanja Lokšina pojasnila, da je Snowdenu prenesla sporočilo ZDA. Pred srečanjem so jo namreč poklicali ameriški predstavniki in jo prosili, naj in imenu ameriškega veleposlanika Michaela McFaula ubežniku prenese sporočilo ZDA. »Stališče ZDA je, da ni aktivist, ne žigača, da je kršil zakon in mora biti pripeljan pred sodišče,« je pojasnila Lokšina, sicer raziskovalka v moskovski pisarni nevladne organizacije Human Rights Watch. Novinarjem je povedala, da je v pogovoru Snowdenu to sporočilo tudi dejansko prenesla. »Rekel je, da razume, da ZDA zadevo vidijo na tak način. Kategorično se s takim pristopom ne strinja,« je pojasnila.

Predstavniki spletnne strani WikiLeaks pa so sporočili, da način, kako so ZDA stopile v stik z Lokšino, še dodatno priča o preganjanju Snowdna s strani ameriške vlade in da bi mu morala biti priznana pravica, da zaprosi in da mu je odobren azil. (STA)

LIZBONA - Reševanje finančne krize

Portugalska trojko zaprosila za odlog pregleda napredka

LIZBONA - Portugalsko finančno ministrstvo je Evropsko komisijo, Evropsko centralno banko (ECB) in Mednarodni denarni sklad (IMF), ki sestavljajo t.i. trojko, prosilo, naj prihodnji dve načrtovani ocenjevanji napredka države pri uresničevanju ukrepov, ki so pogoj za mednarodno pomoč, opravijo hkrati. Kot razlog je ministrstvo izpostavilo "trenutno politično situacijo". Tako bodo prihodnji pregled portugalskega napredka pri konsolidaciji javnih financ namesto 15. julija opravili konec avgusta. Kot so že ponosili sporočili z ministrstva, je trojka pristala na preložitev pregleda. Inšpektorje tako v Lizboni pričakujejo konec avgusta ali v začetku septembra.

Premier Pedro Passos Coelho pa je medtem zatrdiril, da je pri reševanju krize pripravljen sodelovati z opozicijo. Strokovnjaki trojke naj bi novo revizijo na Portugalskem po prvotnem načrtu začeli izvajati v pondeljek, pre-

stavitev pa ni veliko presenečenje. Že predhodni pregled je bil namreč zaključen kasneje, kot je bilo načrtovano. Trojka izvaja redne pregledne portugalskega izvajanja reform in varčevalnih ukrepov, h katerim se je država zavezala v zameno za 78 milijard evrov mednarodne pomoči. Reševalni paket se bo iztekel junija 2014.

Politična kriza na Portugalskem se je začela 1. julija, ko je odstopil finančni minister Vitor Gaspar, zaostrlila pa se je, ko je iz protesta, ker je premier Pedro Passos Coelho za finančnega ministra imenoval Mario Luisa Albuquerque, odstopil še zunanjji minister in vodja manjše, konservativne koalicisce partnerice Paolo Portas.

Prejšnjo soboto so koaličiske partnerice sicer dosegli dogovor, ki naj bi omogočil preživetje desnosredinske koalicije. Dogovor je bil imenovan Portasa za podpredsednika vlade, ki bo odgovoren za koordinacijo ekonomske politike. Portugalski pred-

sednik Anibal Cavaco Silva je v sredo potrdil doseženi dogovor o preoblikovanju vlade, a očitno vendarne ni povsem zadovoljen, saj je predlagal dogovor med vlado in opozicijskimi socialisti.

Coelho je včeraj sporočil, da je z opozicijo pripravljen sodelovati. V parlamentu je zagotovil, da je odprt za sodelovanje z opozicijo z namenom »odgovora na izzive, pred katerimi stojimo vsi.« Sklenimo dogovor, ki je v skladu z željami vseh: s katerim bomo uspešno zaključili program pomoči junija 2014,« je predlagal premier. Socialisti so včeraj predlog zavrnili in pozvali k novim pogajanjem o določilih dogovora.

Vodja socialistov Antonio Jose Seguro je poudaril, da njegova stranka sprejema možnost pogovorov o gospodarski politiki. A morebitni dogovor bi moral vključevati vse stranke, ne le njegove stranke in vladne koalicije, je dejal. (STA)

V nesreči vlaka v Parizu več mrtvih

PARIZ - V pariškem predmestju Bretigny-sur-Orge je danes na železniški postaji iztiril vlak, ki je iz Pariza potoval v Limoges, so sporocile lokalne oblasti. Po navedbah francoskega notranjega ministra Manuela Valla je po začasnih podatkih v nesreči umrlo najmanj sedem ljudi, več deset je ranjenih. Dodal je, da se število žrtev stalno spreminja, saj se je več vagonov prevrnil na tla. »Vlak je na postajo pridrzel v veliko hitrostjo. Iz neznanega razloga se je ločil v dva dela. Del vlaka je nadaljeval pot, del pa se je prevrnil na peron,« je pojasnil policijski vir.

Vatikan zasegel sredstva Scarana

VATIKAN - Glavni vatikanski tožilec je zasegel finančna sredstva duhovnika iz Salerna Nunzia Scarana v vatikanski banki IOR, je včeraj sporočil tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi. Duhovnika so skupaj z nekdanjim italijanskim obveščevalcem konec junija aretirali zaradi suma korupcije in golufije. Preiskavo Scarana, nekdanjega člena uprave vatikanskega premoženja (APSA), so sprožila številna poročila o sumljivih transakcijah in bi jo lahko razsirili na dodatne posameznike, je v izjavi zapisal Lombardi.

Sumijo ga, da je nekdanjemu obveščevalcu plačal 400.000 evrov, da bi ta z zasebnim letalom iz Švice v Italijo prepeljal 20 milijonov evrov gotovine. Denar naj bi sicer pripadal Scaranovemu prijatelju, ki mu je duhovnik iz Salerna po besedah njegovega odvetnika le pomagal, sam pa naj ne bi imel osebnih koristi.

Preiskava duhovnika iz Salerna poteka v povezavi s preiskavo aktivnosti vatikanske banke IOR, ki je bila v preteklih mesecih tarča številnih obtožb zaradi pomankanja preglednosti in nesplošovanja mednarodnih standardov, namenjenih boju proti pranju denarja in financiranju terorizma. Papež Frančišek je zaradi tega konec junija ustanovil posebno preiskovalno komisijo, ki je zadolžena za pregled aktivnosti IOR.

ZLATO

(999,99 %) za kg

31.523,82€

-95,92

SOD NAFTE

(159 litrov)

107,95\$

+0,85

EVRO

1,3034 \$

-0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

12. julija 2013

evro (poprečni tečaj)

12.7. 11.7.

valute	12.7.	11.7.
ameriški dolar	1,3034	1,3044
japonski jen	129,75	129,63
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25.9558	25.898
danska krona	7,4581	7,4584
britanski funt	0,86270	0,86290
madžarski forint	292,82	292,47
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	0,7027	0,7026
romunski lev	4,3193	4,3349
švedska krona	4,4227	4,4275
švicarski frank	8,7050	8,7055
norveška krona	1,2388	1,2414
hrvaška kuna	7,9130	7,9290
latviški lats	7,5320	7,5440
ruski rubel	42,6850	42,5405
turška lira	2,5599	2,5359
avstralski dolar	1,4436	1,4162
brazilski real	2,9542	2,9450
kanski dolar	1,3537	1,3572
kitajski juan	8,0005	7,9982
indijska rupija	77,7220	78,0400
južnoafriški rand	13,0930	12,9828

GORICA - Slovenski minister za kulturo Grilc z (nekaterimi) kulturnimi ustanovami goriških Slovencev

Bogato dejavnost Slovencev v Italiji povezovati z ustanovami v Sloveniji

Slovenci v italijanskem delu Goriške imajo zelo razvijano kulturno dejavnost, ki jo v Sloveniji premalo poznajo: od tod želja, da se ta dejavnost krepi in še bolj intenzivno povezuje z mrežo izvajalcev v Sloveniji, od kulturnih društev do profesionalne gledališke produkcije. To izhaja iz včerajnjega srečanja slovenskega ministra za kulturo Uroša Grilca, ki se je v okviru svojega obiska kulturnih ustanov na slovenski in italijanski strani Goriške v prostorih goriškega Kulturnega doma popoldne skupaj z novogoriškim županom Matejem Arčonom, ki je bil organizator obiska, sestal s predstavniki večine slovenskih kulturnih ustanov in organizacij, ki delujejo na italijanski strani nekdanje meje. Pravimo večine, ker se tri organizacije (Svet slovenskih organizacij, Zveza slovenske katoliške prosvete in Združenje cerkvenih pevskih zborov) niso udeležile srečanja iz razlogov, ki jih navajamo na koncu članka, drugače so bili na sestanku prisotni predstavniki Kulturnega doma, Kulturnega centra Lojze Bratuž, Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, Glasbene matice, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Kinoateljeja, Slovenske knjižnice Damir Feigel in Zveze slovenskih kulturnih društev.

Sodelovanje med društvi

Kot je po končanem srečanju minister dejal novinarjem, so se na srečanju pogovarjali o možnostih, kako odpreti polje dialoga za čim boljše sodelovanje na področju kulture med inštitucijami, ki delujejo v Sloveniji in društvu na italijanski strani meje, pri čemer so se dogovorili za nekaj konkretnih stvari. Tako bo direktor Javnega sklada za kulturne dejavnosti v kratkem obiskal ta društva in se dogovoril o bolj sistematičnem, dolgotrajnem in dolgoročnem sode-

lovanju zlasti na tistih področjih, kjer mreža kulturnih društev v matični državi deluje zelo močno, se pravi kar zadeva zborovsko umetnost, glasbo, ples in folkloro. Temu sodelovanju so v Sloveniji v osnutku nacionalnega programa na kulturo dali večjo pozornost zaradi interesa, da se dejavnost društev v Sloveniji izdatneje promovira v zamejstvu in obratno in tu so po ministrovem mnenju zelo dobre možnosti.

Vedno glede osnutka nacionalnega programa za kulturo je bilo omenjenih še nekaj strateških točk, kjer se v prihodnosti načrtuje oblikovanje nacionalnih projektov. Med temi je zlasti filmska vzgoja, kjer se načrtuje program oblikovanja projekta, ki bo pokril širši slovenski kulturni prostor in bo dolgoročno razvijal oblikovanje filmske kulture v smislu dostopnosti in kakovosti filmske produkcije.

Gledališka gostovanja

Izpostavljen je bilo tudi vprašanje gostovanja slovenskih gledali-

ških produkcij v Kulturnem domu, kjer bodo poiskali način, kako omogočiti pogosta gostovanja kakovostnih gledaliških predstav. O finančni situaciji slovenskih kulturnih ustanov v Gorici je bilo bolj malo govora, nanje so opozorili predstavniki posameznih ustanov, sam minister pa je izpostavil problematiko Tržaške knjigarnje v Trstu in Katoliške knjigarnje v Gorici, glede katerih upa, da bosta sodelovali na razpisih Javne agencije za knjigo za knjigarniško dejavnost, da se lahko vsaj malo prispeva k nadaljevanju in krepitvi njune dejavnosti.

Treh pa ni bilo

Kot že rečeno, se včerajnjega srečanja niso udeležili predstavniki SSO, ZSKP in ZCPZ. Kot so nam povедali pri SSO, so to storili, ker se po njihovih besedah ni vedelo, kdo obisk dejansko prieja oz. ker so ugotovili, da SSO pri organizaciji ni bil soudeležen v isti meri, kot je bila soudeležena SKGZ. To utemeljuje bodisi s sporočilom, ki so ga prejeli od SKGZ, o tem, da je ministrstvo odpovedalo

Vili Prinčič v imenu Kulturnega doma izraža dobrodošlico ministru Grilcu (levo); minister si v družbi novogoriškega župana Mateja Arčona in direktorja novogoriškega SNG Jožka Čuka ogleduje prostore gledališča (desno)

BUMBACA, K.M.

BUMBACA, K.M.

sprva predvidena obiska v Kulturnem centru Lojze Bratuž in KB Centru in je minister šel samo v Kulturni dom, pa tudi s programom obiska, ki so ga od Mestne občine Nova Gorica prejeli v sredo in kjer je pisalo, da bo minister sprejel le deželn tajnik in pokrajinski predsednik SKGZ Livio Se-

molič. Ker pri SSO, ZSKP in ZCPZ menijo, da so to stvari, ki se ne smejo dogajati, so sklenili, da se srečanja ne udeležijo, pripravljeni pa so v prihodnje prirediti drugo srečanje, na katerem bi minister dobil celovit pogled na kulturne ustanove in kulturno dejavnost. (iz)

NOVA GORICA - Obisk ministra za kulturo Rešitev glede vodenja muzeja bodo iskali skupaj z Virantom

Gradnja amfiteatra za gledališčem je za Grilca zanimiv projekt

Preden se je včeraj minister za kulturo Uroš Grilc odpravil v goriški Kulturni dom, se je seznanil še z delovanjem nekaterih javnih zavodov v Novi Gorici: Goriškim muzejem, Goriško knjižnico Franceta Bevka in Slovenskim narodnim gledališčem.

»Vsak zavod se srečuje s svojimi težavami. Vemo za zelo zagoneten in specifičen kadrovski problem v Goriškem muzeju,« je minister nakazal na

težavo, s katero se v omenjeni instituciji spopadajo od lanskega novembra, ko je hudo zbolel direktor Andrej Malnič. »Gre za zelo občutljivo situacijo, ki nima pravne primerjave. Rešitev skušamo najti tudi z ministrom Virantom, ker gre za globlji problem, kako k temu pristopiti, hkrati pa je zelo nemogoča situacija, da javni zavod nima ustrezne vodstva.«

Preostale težave, ki jih je minister včeraj slišal, pa se nanašajo na prostorske težave ter na dokončanje investicij. »Mestna občina Nova Gorica je zelo ambiciozna glede urejanja kulturne infrastrukture. Knjižnica in gledališče sta primera odlično urejene infrastrukture, ki jo, verjamem, Novi Gorici zavidajo številna druga mesta. Hkrati pa imajo ambicije za napred: med njimi je dokončanje Goriškega muzeja v Solkanu - gre za zelo simpatičen projekt, ki bo omogočal boljšo možnost prezentacije zbirke v prostorskem smislu, po drugi strani bo uredil restavratorski del, ki je za delo muzeja in strokovno rast izrednega pomena,« je povedal minister.

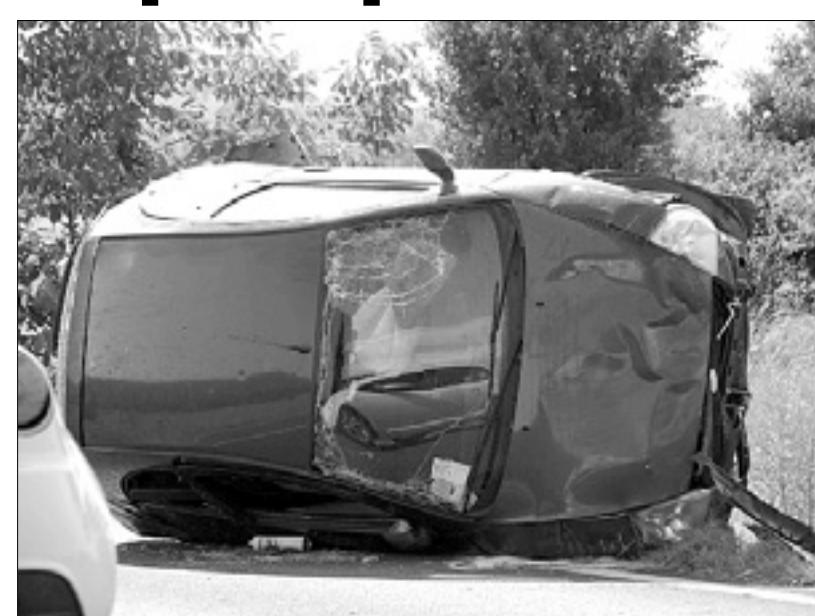
Na obisku v gledališču se je seznanil s problemom najemnikov oz. lastnikov lokalov v pritličju. »Seznanjen sem bil pa še z zelo zanimivim projektom: gradnjo amfiteatra v ozadju, ki bi mestu gotovo prinesel nov tip ponudbe in ki je sedaj še v fazi idejnega osnutka, verjamem pa, da je to eden tistih projektov, ki ima ob povezovanju različnih deležnikov lahko zelo zanimive cilje tudi z vidika pridobivanja evropskih sredstev,« je dodal minister, ki si je nato v spremstvu briškega župana Franca Mužiča ogledal še obnovno gradu Vipolže v Goriških Brdih. (km)

SOVODNJE - Pismo županju Floreninove o problematiki državne ceste št. 55

Za več opozorilnih znakov in policije, predvsem pa za več discipline pri voznikih

Naraščajoče težave občanov pri prizadevanjih za zagotovitev spoštovanja hitrostnih omejitev na državni cesti št. 55 skozi Dol navdajajo sovodenjsko občinsko upravo z občutkom nemoći. Stališče, ki ga je sovodenjska županja Alenka Florenin izrazila v pismu, ki ga je preteklega 28. junija naslovila na goriško prefektinjo Mario Augusto Marrosu, pokrajinski poveljstvi policije in karabinjerjev ter cestni družbi Anas in Fruili Venezia Giulia strade, je žal pridobilo na aktualnosti ob nedavnih nesrečah, do katerih je prišlo pred dnevi.

Pismo je le zadnje v vrsti opozorilo, ki jih je sovodenjska županja naslovila na pristojne organe in potem ko se je lani že se stala s prefektinjo, pred letom dni pa je o državni cesti št. 55 razpravljalo tudi tehnično omizje. Nevarno je zlasti pri Rupi, kjer državno cesto prečka cesta, ki povezuje Rupo in Peč in kjer pogoste nesreče povečujejo nelagodje krajanov. Pri tem je družba Anas obljudila postavitev svetlob-

Zadnja nesreča se je pri Rupi zgodila v četrtek

BUMBACA

NOVA GORICA - Častna občanka bo naziv prejela septembra Lojzki Bratuž najvišje občinsko priznanje za ohranjanje kulturnega prostora obeh Goric

»Naziv častne občanke Mestne občine Nova Gorica prejme Lojzka Bratuž, dr. modernih leposlovnih ved iz Gorice, za njene zasluge pri vzpostavljanju in ohranjanju skupnega narodno-kulturnega prostora obeh Goric in Goriške ter znanstveno-strokovno delo,« se glasi obrazložitev, navedena v sklepu o podelitvi letošnjih občinskih priznanj, ki so ga v četrtek zvečer potrdili novogoriški mestni svetniki. Čestitke so Bratuževi včeraj javno izrekli tudi v Svetu slovenskih organizacij. Naziv bo Bratuževa uradno prejela septembra na slovesnosti ob občinskem prazniku.

Nagrado Franceta Bevka letos prejmeta novogoriški Kulturni dom za več kot 30-letno delovanje na kulturno-umetniškem področju in igralka in režiserka Neda Rusjan Bric za izjemno režisersko stvaritev goriške trilogije predstav o aleksandrinkah, bratih Rusjan in Simonu Gregorčiču. Nagrado mestne občine Nova Gorica prejmejo glasbenik in glasbeni pedagog Stojan Ristovski za dolgoletno in uspešno pedagoško delo na glasbeni šoli, za njegov prispevek k razvoju pihalnih godb na Goriškem in Glasbenega društva Nova, podjetje Contall, ustanovitelj fundacije Vrabček upanja, ki zbrana sredstva namenja za nakup opreme in pripomočkov za oddelek invalidne mladine v Stari Gori, Jožef Leban, za več kot 50-letno prizadevno delo na odgovornih vodilnih mestih v gospodarstvu, družbenih organi-

LOJZKA BRATUŽ
KROMA

zacijah, društvh, športnih klubih in v krajevni skupnosti Šolkan, Otrok otroku, humanitarno društvo Kid za izjemno organizacijsko sposobnost pri pomoči socialno ogroženim otrokom in družinam ter krepitve solidarnosti kot temeljne človeške vrednote, Rajmund Kolenc, za dolgoletno aktivno delo na področju turizma in športa, Gabrijel Devetak za dosežke na znanstveno-raziskovalnem področju, dolgoletni ravnatelj Marijan Kogoj za prispevek k razvoju in ugledu dobrega osnovnega šolstva na Goriškem in Bogdan Potokar, za ohranjanje kulturne dediščine prve svetovne vojne na Sabotinu in za razvoj turistične ponudbe v novogoriški mestni občini.

Ob novici, da bo Bratuževa postala novogoriška častna občanka, se je Svet slovenskih organizacij odzval s sporočilom za javnost, v katerem Bratuževi izrekajo čestitke. »To predstavlja zares lepo priznanje za njeno vsestransko delo v prid slovenskemu narodu na

obe straneh meje goriškega prostora. Obenem se SSO zahvaljuje novogoriškemu občinskemu svetu za tako posrečeno izbiro, ki predstavlja še dodaten korak pri utemeljevanju skupnega slovenskega narodnega prostora, kateri presega državno mejo. Podelitev častnega občanstva, ki ga v Novi Gorici izvajajo ob upoštevanju slovenske narodne skupnosti na drugi strani meje, predstavlja zelo pozitivno obliko vzdrževanja vsestranskih stikov in odnosov. Ti so bili in so še temeljno sredstvo, da se ohranja specifika goriškega prostora, ki je bil, kljub zgodovinskim in političnim dogodkom, vedno radodaren za celovit družbeni in teritorialen razvoj,« so zapisali v SSO in poudarili, da je letošnja izbira, ki je padla na prof. Lojzko Bratuž, že posebej pomenljiva zaradi globoke zakorenjenosti nagrajenke v usodo goriških Slovencev ter njenega dela za visoko kulturno omiko in gojenje človeških vrednot.

Bratuževa se bo kot prejemnica omenjenega naziva pridružila ostalim častnim občanom Nove Gorice: leta 1996 je ta naziv prejel sedaj že pokojni salezijanski duhovnik Ernest Saksida, leta 2002 je bil ta naziv podeljen Milanu Kučanu, prvemu slovenskemu predsedniku, leta 2004 Romanu Prodi, sedanji predsedniku Evropske komisije, leta 2009 igralcu Aleksandru Valiču, in leta 2011 Vladimirju Makucu, akademskemu slikarju in grafiku.

Katja Munih

ŠTANDREŽ - Požar v tovarni Coveme Zagotovilo gasilcev: »Dim ni bil nevaren«

Zgorelo skladišče, urejeno v platnjeni šotorski hali

Požar je uničil
skladišče, urejeno
v platnjeni
šotorski hali

BUMBACA

potrebovali približno pol ure, da so ogenj pogasili.

Gasilci zagotavljajo, da gosti dim, ki je uhajal iz štandreškega obrata in ga je bilo videti daleč stran, ni bil nevaren, sploh pa so s takojšnjim posegom preprečili, da bi požar zajel ostale dele tovarne. V požaru, ki je za sabo pustil precejšnjo gmotno škodo, se k sreči ni nihče poškodoval.

NOVA GORICA - V Stari Gori V različnih rehabilitacijskih oblikah sprejemajo tudi paciente iz Italije

Tu skozi do trpečega greš mesta,
tu skozi pot gre v večne bolečine,
tu skozi k pogubljenim pelje cesta.
(Dante, Pekel)

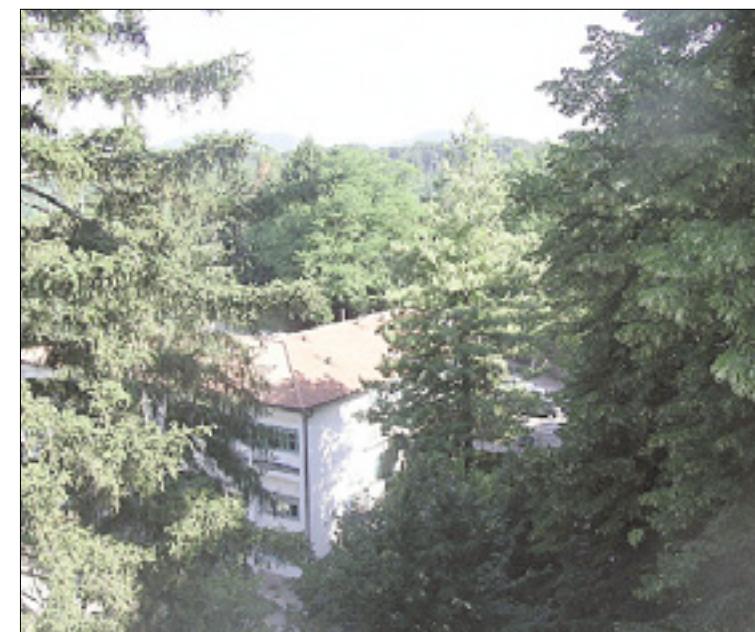
Zavetišče v Stari Gori so zgradili Usmiljeni bratje (lajčni, bolniško negovalni red prostovoljcev) leta 1906, velike zasluge pa imata tudi zakonca Kastelic. Služilo je kot sirotišnica, bolnišnica za duševno prizadete osebe (kmetijska kolonija) in onemogle (do leta 1948), invalidne otroke in vojne sirote. Pred drugo svetovno vojno sta svojo pomoci nudila dr. Anton Brecelj in dr. Karel Rutar (tik po vojni predsednik goriškega Mestnega izvršnega odbora). Stavba je med Veliko vojno bila povsem dotolčena.

Po razmejitvi leta 1947 je postala bolnišnica last splošnega ljudskega premoženja Jugoslavije. Ščasoma je po zasilenem reševanju problemov okrog vojnih sirot in od eksplozij poškodovanih otrok, ki so se vračali iz koncentracijskih taborišč, Stara Gora kot prva v zvezni državi pričela s sistematičnim delom na področju rehabilitacije. Dr. Bogdan Brecelj je bil leta 1952 ustanovitelj doma za predšolsko invalidno mladino, dr. Franc Derganc pa je prevzel organizacijo bolnišnice, ki je v tem delu Evrope postala prvi center za rehabilitacijo otrok s cerebralno paralizo. Leta 1954 so zgradili bazen na prostem, sedaj pa imajo pokrit rehabilitacijski bazen v stavbi Varnstveno delovnega centra. Slednji sodi pod Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, medtem ko druga stavba, namenjena različno prizadetim otrokom, sodi pod Ministrstvo za zdravstvo. Vanjo se zatekajo družine, katerih otroci kažejo težave, da jih pregledajo in jim sledijo s specialističnimi posegi.

Med dvema ustanovama poteka časovna povezava v smislu, da težji primeri iz zdravstvenega dela Stare Gore, ki ostajajo več let hospitalizirani v paviljonih (1973) v Dergančevem naselju, preidejo ščasoma in po izboru v stavbo Varstveno delovnega centra. Ta ima nekaj več kot šestdeset razpoložljivih mest namenjenih tudi osebam s pridobljenimi poškodbami glave v prometnih nesrečah in zaradi možganskih bolezni (možganska kap, anevrizma, možganski tumorji...). V različnih rehabilitacijskih oblikah sprejemajo tudi paciente iz Italije. Oddeleni oddelek deluje v Šolkanu in stanovanjska enota na Ledinah v Novi Gorici. V gradnji je nova bivalna stavba v Novi Gorici, načrtujejo tudi oddelen na Trnovem. (a.r.)

Prišepetavanja za doživljjanje domačega prostora

Park Stara Gora

SPREHODI V OKOLICO GORICE

Bolnišnica v parku,
na obzoru Sabotin
in Sveta Gora
(levo); park z vrha,
v globini Liskur
(desno); pogled iz
Liskurja na park v
Stari Gori (spodaj)

FOTO A.R.

Na uredništvu smo pripravili nekaj spodbud za doživljjanje goriške okolice zaradi duševnega sproščanja in bogatjenja zavesti o krajih, za katere vemo, a se jim ne posvečamo. Tretje prišepetovanje vabi v Staro Goro.

Po prehodu meje pri Rdeči hiši se usmerimo po cesti proti Ajdovščini. Najbolje je, da pri

Merkurju pustimo avto ali motor na parkirišču, nato pa se vrnemo in peš prečkamo državno cesto ter na drugi strani most nad Vrtojbočico, ki je tod le navaden potok. Pozor: slediti moramo oznaki z napisom Bolnišnica, ne pa Stara Gora. V dolinici Liskur (iz imena močvirške ptice liske) je polno drobnih zanimivosti: nove in bolge ter starejše kmečke družinske hiše, odcep

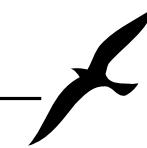
v smeri kamnoseškega obrata, na desnem pobojišču košat gozd na skoraj 100 metrov visokem grebenu, konji na paši in njihovi hlevi, obdelane lehe vrtičkarjev z uticami in spredaj zatrepi. Pri konjskih lopah lahko na drugem odcepu z asfalta krenemo desno na širok kolovoz in si ogledamo zelenjavne vrtote ter sadovnjake do vodnega zbirjalnika; tu se začne ozka grapa - pravi raj za divje prašiče. Teren ni za sprehajanje, zato se vrnemo in nadaljujemo po levem pobojišču, na katerem nas čakata dva ostra zavoja.

Znajdemo se na parkirišču in pred vhodom v enega od dveh zdravstvenih in varstvenih zavodov, hkrati pa v parku z ogromnimi iglavci in listavci. Prišli smo zaradi njih in ostalega rastlinja, čeprav ne moremo pri zgornji stavbi, do katere se vzpnemo po nadaljnjih dveh zavojih ali po stopnišču, odvrniti kar tako pogleda od invalidskih vozičkov stalnih uporabnikov rehabilitacijskih struktur. Hudi primeri so razmeščeni po nadstropjih oziroma v paviljonskem naselju Dergančeve (po zdravniku Francu Dergancu; po njem se imenuje tudi šempetrska bolnišnica).

Ko se mimo Dergančevega (prib. 200 m.n.m.) vzpnemo po kolovozu na višje plasti flišnih tal, zapustimo desetletja urejen park in stopejmo med sadovnjake. Nad njimi je gošča. Če smo dovolj pazljivi in najdemo prave točke, zaledamo proti zahodu vrhova Sabotina in Skalnice - Sveti gore.

Na povratku izberimo krožno asfaltno cesto za stavbami in se zopet spustimo v Liskur, vmes pa se nam nudi prilika, da si bolje vtisnemo v spomin posamezne rastlinske vrste in spoznamo o razčlenjenosti terena neposredno za goriškim urbanim območjem.

Aldo Rupel

GORICA - Novinar Jože Možina v Kulturnem centru Lojze Bratuž

»Do sprave ne more priti«

Gost prepričan, da prihaja do rekonstrukcije prejšnjega režima in da se javno pojavljajo znaki »jugonostalgije«

Krožek Anton Gregorčič in Kulturni center Lojze Bratuž sta v četrtek zvečer ob prisotnosti štiridesetih poslušalcev priredila v istoimenskem središču družbeno informacijsko srečanje v okviru poletnih druženj Pod lipo. Gost večera je bil raziskovalni novinar in snovalec dokumentarnih filmov Jože Možina, doma iz Dobravelj, sicer pa zaposlen v Ljubljani. Zaradi neugodnih vremenskih razmer se je razgovor, ki ga je vodila novinarka Erika Jazbar, odvijal v mali dvorani. Osredotočil se je na avtorjevo dokumentarno produkcijo in na ocenjevanje stanja duha in družbenih napetosti v Sloveniji. Najprej je Možina na vprašanje o doživljanju Goriške dejal, da sluti ta del slovenskega prostora kot posrečeno povezavo Vipavske, Krasa in Tolminca, kar se kaže v arhitekturi, gorovici in skupnem čutenu, za kar so zaslužni duhovniki že od prve tretjine prejšnjega stoletja dalje. K dokumentarnemu filmu je pristopil, ker ni imel v nekem obdobju drugega zavzetega dela. Zamislil si je predstavitev škofa Rožmana in načrt tudi izpeljal, saj je bil po njegovih besedah škof Rožman velik Slovenec. »Prav je, da je sedaj pokopan v domači zemlji.« Po odprtiju grobišč se v Sloveniji dogaja, da se v nekaj mesecih zavest o tem porazgubi; »druga stran« je radikalizirala stališča in od leta 1994 po Možinovem mnenju poteka rekonstrukcija prejšnjega režima s srljivo podmeno, da »je bilo pobitih premalo«. V »prizadeti strani« pa ni zaznati sovraštva, pričevalci so resnobi in z občutkom krvide. »Do sprave ne more priti, ker ni nikjer objektivnih krivcev, nihče ni bil klican na zaslisanje, pravosodje ne ukrepa.«

Pri snemanju dokumentarnih pripovedi gre za velik intelektualni napor. Sredstev je malo, gradiva veliko, treba ga je zbrati, pregledati, poglobiti, najti glavni lik, določiti vsebinske sklope... Veliko se avtor posvetil dvehma katoliškim misijonarjem - Pedru Operki (film 2011) in patriu Saksidi (gradivo je v obdelavi). Prvega, ki ima največ zaslug za človekoljubno delo na Madagaskarju, je predsednik Danilo Türk nagradil z državnim odlikovanjem, uživa pa tudi široko podporo za Nobelovega nagrjenca za mir. Drugi se je dolani razdaljal ljudem, zlasti otrokom, v Južni Ameriki. Travmo zgodnjega odhoda iz družine (pri 14. letu) je znal spremeniti v razpoložljivost do najsiškejših. Na Madagaskarju so reveži razčlovečeni, v Braziliji izkorisčeni, v Sloveniji pa je revščina predvsem v vrednotah, v uveljavljanju laži in nepravičnosti. »Vstajniki« so proti Janševi vlad protestirali tudi v snegu, sedaj pa sta skopnela sneg in vnešma. Do pouličnih protestov je prišlo, ker so se po Možinovih besedah leve sile kontinuitete zbole, da bo z ustavnostijo »slabe banke« prišla na dan korupcija s posojili. Kako bo naprej, je odvisno od samega Janše, ki ima izredne preživetvene sposobnosti in pozna ozadja dogajanja, Bratuškova pa si zaenkrat ne beli dosti glave, kako bo v prihodnosti, saj ima »strice ter botre« in je za Možino pravzaprav le lutka.

Civilna družba pomladnih strank je ostala šokirana med zimskimi »vstajami«, ko so sredstva obveščanja podpirala metalce granitnih kock, pred dvema tednoma pa se je uredila in priredila srečanje enainštiridesetih zdrženj. Premika pa se v proticerkevem vzdušju okolja, ki se je radikaliziralo že takoj po Rodečovem imenovanju. Cerkev je postala hvaležna tarča tudi po krivdi visokega klera in njegovih finančnih afer, je ugotavljal Možina. Pogovor se je dotaknil sredstev obveščanja in šolstva. Glede prvega je Možina očenil, da ni več prikrivanja, a tudi odzivov ni nikjer slutiti. Na spletnih straneh se dogajajo grozljivje v izražanju in žalitvah. Šolstvo je začelo nazadovati, ko je minister Gaber pred leti povezel pristop nekdanjega »režima« z najslabšim, kar lahko prihaja z Zahoda. Vse vedano se prenaša v javno mnenje, v katerem prevladuje zavest, da je politika umazana, da po Novi reviji ni vredno delovati v okviru civilne družbe in javno se pojavljajo znaki »jugonostalgije«; na področju jezika in slovstva pa se dogaja, da se nagrajujejo besedila, kot je knjiga Čefurji raus. Celo film bodo posneli po tem, s slovenskega vidika, vprašljivem delu, je povedal Možina. (a.r.)

Srečanje z Možino

BUMBACA

VRH Poslovili so se od bolničarke Marije Visentin

Marija Visentin

V začetku meseca so se na Vrhu poslovili od Marije Visentin, rojene 15. novembra leta 1928. Njena mama se je ravno tako imenovala Marija, oče pa Andrej, imela sta sedem otrok, od katerih so še živi štirje, Mario, Alma, Beniamina in Karolina.

Med vojno je Marija doživelna marsikateri hud trenutek. Očeta so odpeljali v Nemčijo, en brat je odšel v partizane, tako da je morala materi pomagati pri vseh domačih in kmetijskih opravilih. Posebno v spominu je Mariji in njeni družini ostal dogodek, ki ga podoživelna med vojno, ko je imela le štirinajst let. V Dolu se je prevrnil tovornjak, ki je prevažal hrano za partizane iz Laškega v Renče. Da bi hrano pripeljali do cilja, so potrebovali voljo vprego. Tako je na Vrhu imela vole tudi njena družina, tako da se je Marija z njimi odpravila v Dol, nato pa je ponoči poskrbela za prevoz hrane do Renč. Na pot se je odpravila sama, čeprav je imela takrat samo štirinajst let.

Po vojni je bila kot bolničarka zaposlena v raznih bolnišnicah. Najprej v Gradežu, nato pri Sv. Justu v Gorici, kjer je delala tudi po dvanajst ur na dan in spaš na podstrešju, potem pa ji niso niti plačali vseh pokojninskih prispevkov. Marija ni bila poročena in je vse življenje preživelna na Vrhu, kjer so jo poznali in cenili, ker je rada obiskovala na domu starejše in bolne domačine. Včasih je poskrbela tudi za kako injekcijo ali menjavo obvezne. V zadnjih letih se je njen zdravstveno stanje poslabšalo, nekaj mesecev je preživelna v domu v Renčah, nato pa pri sv. Justu in domu v Ajelli. Umrla je 28. junija, 1. julija so se od nje poslovili na Vrhu.

Srednjevropska glasbena srečanja v centru Bratuž

V okviru 52. mednarodnega zborovskega tekmovanja Seghizzi bodo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici od danes do srede, 17. julija, potekala Srednjevropska glasbena srečanja. Prireja jih društvo Incontri Culturali Mitteleuropei v sodelovanju z avstrijskim kulturnim institutom iz Milana, ljubljansko Akademijo, tržaškim konservatorijem in centrom Bratuž. Danes ob 20. uri bo na sporednu koncert slovenskega pianista Vladimirja Mlinariča, jutri pa bo ob 16.30 simpozij, na katerem bodo sodelovali Quirino Principe, Fabio Cavalli, Ivan Florjanc, Ida Zicari in Barbara Magnoni. Ob 20. uri bo koncert godalnega kvarteta konservatorija iz Adrie, v ponedeljek, 15. julija pa bo ob 20. uri koncert pianista Igorja Cognolata. Zadnje srečanje bo v sredo, 17. julija, ko bo ob 20. uri nastopil ansambel Gunnar Berg Ensemble iz Slavburga. Vstop je prost.

Danes v Jamlijah ex-tempore in folkloru

V priredbi društva Kremenjak se je včeraj v Jamlijah začel tridnevni praznik Diaton. Danes ob 18. uri bo otroški ex-tempore, ob 20. uri pa nastop folklorne skupine Gradina iz Ilirske Bistrike. Sledila bosta nagrajevanje mladih likovnikov in ples s triom Atomix. Jutrišnje praznovanje se bo začelo ob 14. uri z vpisovanjem godcev na diatonično harmoniko. Ob 16. uri se bodo zvrstili nastopi harmonikarjev. Po nagrajevanju se bo večer zaključil s plesom s triom Atomix.

Šport na čistem morju

V Tržiču bo danes ob 16.30 prireditve »Sport in mare pulito«, ki jo bodo oblikovali mladi jadralci, kajakaši in kanuisti na mirnih vodah. Na kanalu Valentiniš pred privezi Nazario Sauro se bodo zvrstili razni prikazi veslanja in jadranja; posebno zanimivost bo predstavljal »dragon boat«, kanu z dvajsetimi veslači.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, UL. DON BOSCO 175, tel. 0421-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV MAGGIO 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, RIMSKA UL. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', UL. I MAGGIO 92, tel. 0481-790338.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Pacific Rim«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Now you see me - I maghi del crimine«.
Dvorana 3: 18.00 »Italian Movies«; 21.00 »The Lone Ranger«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.40 - 22.00 »Pacific Rim«.
Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »The Lone Ranger«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Now you see me - I maghi del crimine«.
Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.10 »World War Z«.
Dvorana 5: 17.20 »Dino e la macchina del tempo«; 19.50 - 22.10 »La migliore offerta«.

Razstave

SKRD JADRO iz Ronk vabi na ogled razstave štirih ronških slikarjev danes, 13. julija, v Renčah. Istočasno bodo ob tamkajšnjem občinskem prazniku razstavljeni tudi ročna dela klekljarskega odseka društva in člana Silvana Marušiča.

Čestitke

Pred dnevi sta MAGDA in TANJA iz Doberdoba praznovali okrogla rojstna dneva. Še na mnoga zdruva in vesela leta jima želijo vsi, ki ju imajo radi.

Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA bo do 31. avgusta odprtta po poletnem urniku: od ponedeljka do petkih zaprto.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici bo od 1. julija do 31. avgusta odprtta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka 8.00-16.00; zaprta bo zaradi dopusta od 5. do 16. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Sovodnjah bo zaprta od 15. julija do 15. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprtli publike od 1. julija do 6. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprta bo med 12. in 16. avgustom.

BREZPLAČNA AVTOBUSNA POVEZAVA OVERNIGHT poteka vsako soboto od 13. julija do 10. avgusta ter 15. avgusta; povezovala bo Gorico in Tržič z Gradežem; več na www.apgorizia.it/it/13852/OVERNIGHT.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo julija in avgusta vsi občinski uradi v popoldanskih urah zaprta.

ODBOR ZA ŽENSKO PODJETNIŠTVO PRI GORIŠKI TRGOVINSKI ZBORNICI prireja nagradni natečaj »Magicamente imprenditorice«, namenjen ženskim podjetjem v goriški pokrajini. Zainteresirane podjetnice imajo čas za prijavo do 10. septembra; informacije in obrazec za vložitev prošnje na spletni strani www.go.camcom.gov.it ali v uradu goriške Trgovinske zbornice »Spazio Impresa« (spazio.impresa@go.camcom.it, tel. 0481-384202/261).

POKRajsNSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI v Hiši filma na Travniku

v Gorici je odprta ob ponedeljkih, sredah in petkih 10.00-19.00 in ob torkih in četrtekih 15.00-19.00. Zaprta bo od 27. julija do 25. avgusta.

1. ODBOKARSKI TURNIR MESTA

GORICE poteka na Travniku v Gorici do 19. julija od 20. ure dalje; ob temeh glasba z DJ Person, zumba in enogastronomski stojnice; informacije in vpisovanje na turnir po tel. 392-9797662 in na torneovolley.gorizia@libero.it.

GORIŠKI URAD ZSŠDI-JA bo zaprt do vključno ponedeljka 15. julija.

AŠD SOVODNJE vabi na redni občni zbor v ponedeljek, 15. julija, ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicu v dvorani Zadružne banke Doberdob v Sovodnjah v Prvomajski ulici 120/a v Sovodnjah.

URAD KROŽKA KRUT v Gorici bo zaprt do 22. julija, nato bo odprt vsak teden od 9. do 12. ure; interesi lahko kličejo urad v Trstu, tel. 040-360072.

GONGLAB prireja za otroke od 6. leta starosti delavnico filmskega pisanja, barvanja in glasbenega ustvarjanja s 16mm filmskim trakom v Hiši filma na Travniku ob nagradi Sergio Amadei. Potekala bo v sredo, 24. julija, od 9.30 do 12. ure, ko bo projekcija z glasbeno spremljavo v živo. Otroci bodo imeli na razpolago flomastre, preizkusili se bodo tudi v filmski montaži, s seboj naj prinesajo glasbila ali glasbene igrače, oblečeni naj bodo primerno, saj se bodo lahko pomazali s flomastri; rezervacije in informacije po tel. 0481-534604, segreteria@mediateca.go.it.

SCGV EMIL KOMEL obvešča, da je tajnišvo na sedežu v Gorici odprt od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure. Šola bo zaprta za dopust od 5. do 18. avgusta.

Prireditve

»KNJIGE IN AVTORJI V GRADEŽU - POLETJE 2013« na gradeški plaži: danes, 13. julija, ob 18. uri bo Marcello Sorgi predstavil svojo knjigo »Le sconfitte non contano«.

»ONDE MEDITERRANEE« V TRŽIČU: danes, 13. julija, ob 20.30 bo Enrico Bullian predstavil svojo tezo za doktorat na Tržaški univerzi z naslovom »La sicurezza sul lavoro e la navale meccanica dal secondo dopoguerra ad oggi. Il caso del Cantiere di Monfalcone« in ob 21.30 bo Marco Cesario predstavil svoje delo »Sensur Censura Giornalisti in Turchia; V ponedeljek, 15. julija, ob 21. uri v parku Patutna krožka Gigli lirični koncert v parku Verdiju; več na www.onemediterranei.it.

ZDRUŽENJE AMICI DELL'ARTE FELICE prireja ob razstavi »Palpiti del bosco. Animali di legno« Giorgia Burgnicha, ki je na ogled v lokalni Hic Caffè v Ul. don Bosco 165 v Gorici, srečanje z avtorjem razstave danes, 13. julija, ob 16. uri. Kipar bo prikazal svoje rezbarske sposobnosti v izdelovanju leseni kipov, ob 18. uri bo vodil ogled razstave, sledila bo družabnost ob glasbeni spremjavi.

ZSKD IN ALCI obveščata, da bo danes, 13. julija, od 15. do 18. ure na sporednu julijsko delavnico družinskih postavitev. Prijave na gorica@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon.-pet. 9.00-13.00), ali s SMS-jem na tel. 327-0340677.

Pogrebi

DANES

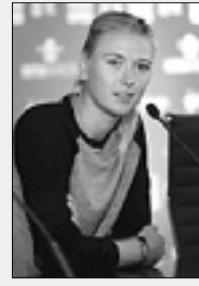

Šport

Jorge Lorenzo spet padel

SACHSENRING - Svetovni prvak v motociklističnem zredu MotoGP je dva tedna po padcu in zlomu ključnice na treningu VN Nizozemske v Assnu na prostem treningu pred jutrišnjo VN Nemčije spet padel in si vnovič poškodoval operiran ramo. Zdravnik dirkačev dr. Costa je sporočil, da bo Španec šel danes spet pod nož in ga na jutrišnji dirki seveda ne bo. Zanimivo je, da je Lorenzo pred padcem imel najboljši čas treninga.

Šarapova se je razšla s trenerjem

LOS ANGELES - Ruska teniška igralka Marija Šarapova se je po Wimbledonu in njenem najslabšem nastopu na velikih turnirjih v zadnjih treh letih razšla s švedskim trenerjem Thomasom Hogstedtom. Odločitev naj bi bila sporazumna. «Sodelovala sva tri leta, oba pa se strinjava, da je čas za prekinitve in da greva vsak svojo pot. Zaradi osebnih razlogov ne more biti z menoj toliko, kot bi si želela, zato se pač morava raziti,» je na facebooku zapisala Šarapova

KOLESTARSTVO - Tour de France

Nepričakovani razplet

Contador (desno) se je vrnil v boj za zmago
ANS

PARIZ - Na papirju ravninska etapa, ki v primerjavi z današnjimi vzponi, ne bi bila smela povzročiti velikih premikov v skupni razvrstvi kolesarske dirke po Franciji, je postrgla s presenečenjem. Čeprav je etapo s ciljem v kraju Saint Amand Montrondom sicer res osvojil britanski sprinter Mark Cavendish, ki je izvrstno opravil svoje delo in v vetrovnem vremenu prišel do svoje druge etapne zmage na letošnjem touru, ga je zasenčil boj favoritov za skupno zmago. Britanec Christopher Froome (Sky) je sicer ohranil rumeno majico vodilnega, a proti Nizozemu Baukeju Mollemu in včeraj sedmemu, Špancu Albertu Contadorju, izgubil več kot minuto. Doslej skupno drugi, Španec Alejandro Valverde, je zaradi preluknjene gume izgubil 10 minut!

Približno 30 kilometrov pred ciljem je vodilno skupino razdelila Contadorjeva ekipa Saxo-Tinkoff, ki je ob »pomoči« Mollemovega Belkina pobegnila Froomu. Skyjevo moštvo ni imelo kolesarjev za protiudarec, tako da je Froom za Contadorjem in Mollemom, ki sta bila v vodil-

ni skupini 14 kolesarjev, zaostal za več kot minuto in končal na 26. mestu (+1:09).

V skupni razvrstvi ima Froom zdaj pred Mollemom na drugem mestu 2:28 minute prednosti, pred Contadorm pa 2:45.

«Še vedno imam kar lepo prednost v skupni razvrstvi, a današnji dan je bil še en opominik, da je dirka še povsem odprta. Vedel sem, da sta Contador in njegova ekipa v vsakem trenutku pripravljena na napad, zato moram biti res ves čas pozoren,» je po etapi povedal Froom.

Danes, kot rečeno, kolesarje čaka 191 kilometrov dolga in hribovita etapa med Saint-Pourçain-sur-Siouleom in Lyonom.

Skupno: 1. Froom (VBr/Sky) 51:00:30; 2. Mollema (Niz/Belkin) + 2:28; 3. Contador Velasco (Špa/Saxo-Tinkoff) 2:45; 4. Kreuziger (Češ/Saxo-Tinkoff) 2:48; 5. Ten Dam (Niz/Belkin) 3:01; 6. Fuglsang (Dan/Astana) 4:39; 7. Kwiatkowski (Pol/Omega Pharma-Quick Step) 4:44; 8. Quintana Rojas (Kol/Movistar) 5:18; 9. Peraud (Fra/AG2R La Mondiale) 5:39; 10. Martin (Irs/Garmin-Sharp) 5:52.

ODBOJKA - Sestava ekip

Projekt Zalet šteje v novi sezoni 10 skupin

Koordinator Zaleta De Walderstein

Projekt Zalet, ki zaobjema vsa slovenska društva, ki se na Tržaškem ukvarjajo z žensko odbojko, bo v svoji tretji sezoni štel deset delovnih skupin. Njihovo sestavo so predstavniki društev definirali na sestanku v četrtek. Poleg članske ekipe, ki bo tretje leto zapored nastopala v C-ligi, njen trener pa bo, kot smo že poročali, tudi letos Edi Bosich (pomočnik Andrej Perrot), bodo pod okriljem Zaleta nastopale tudi kar štiri ekipe v 1. divizijski. Ena od teh, vodil jo bo Marko Coloni (pomočnik Saša Smotlak), bo neposredno povezana s člansko ekipo, saj bodo imeli njene igralke tudi možnost trenerirati z izbrano vrsto in celo igrati v C-ligi. Ekipa bo hkrati tudi jedro ekipe mladink, ki bo imela za cilj osvojitev naslova pokrajinskega prvaka. Trenerji treh preostalih 1. divizij bodo Veronika Zuzič, Franjo Drasič in Erik Calzi. Zalet bo dalje štel še eno ekipo under 18 in štiri ekipe under 16, razmišljajo pa tudi o tem, da bi se vpisali v deželno prvenstvo under 15, kar pomeni do-

datno možnost za kakovostno rast igralk. Nekatere mladinske ekipe bodo istočasno nastopale tudi v drugi divizijski. Celotno gibanje šteje več kot 100 obojkarič.

Novost letošnje sezone je tudi v tem, da bodo ekipe prepoznavne tudi po imenih klubov in ne več samo barv kot v lanskem sezoni.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Sobota, 13. julija 2013

13

Primorski
dnevnik

primorski_sport
facebook

primorski_sport
twitter

ATLETIKA - 12. StraTrieste Pred tekmo podpis »etične pogodbe«

Kdor jemlje doping, bo moral vrniti nagrado

Prvi je etično pogodbo podpisal Videmčan Stefan Scaini, tretje uvrščeni na letošnjem Evropskem maratonu v Trstu in dvakratnim svetovnim prvkom v gorškem teku. Gre za pobudo, ki jo je vodstvo Nuove Bavisela na čelu s predsednikom Fabiom Carinijem (na sliki s Scainijem in odbornikom za šport Občine Trst Brunom D'Agostinom), predstavilo pred današnjo 12. izvedbo tekaškega tekmovanja StraTrieste by night. S podpisom se najboljši udeleženci 10 km dolge nočne tekme po tržaškem mestnem središču (start ob 21.30 uri) obvezajo, da bodo organizatorju vrnili vse morebitne nagrade, v primeru, da bi v prihodnjih petih letih padli na kontroli dopinga. Gre za prvo tovrstno pogodbo v Evropi, so povedali. Na letošnji izvedbi bo nastopilo veliko število »top runnerjev« iz Italije in tujine. Poleg Scainija tudi veteran tržaških tekaških prireditev Migilio Burifa, zmagovalka zadnjih dveh ženskih maratonov v Trstu Rosalba Consolle, več slovenskih tekačev (Aleksandra Fortin, Anton Kosmač, Rok Puhar) in običajna skupina Kenijcev. Pol ure pred startom tekačev bo start družinske hoje Family&Dog. Za kaj gre, pove že naziv. Doslej se je vpisalo že skoraj 500 ljudi, vpis pa je možen tudi danes med 17.00 in 20.45 na Borznem trgu. Prvih 600 tekačev in prvih 500 hodcev bo prejelo spominsko majico.

Več informacij na www.bavisela.it.

NOGOMET 7:7 Danes finalne tekme turnirja v Doberdobu

3. doberdobski turnir v malem nogometu (7:7), ki ga organizira ŠD Mladost in na katerem je nastopalo 16 moških in 5 ženskih ekip, bo danes dobil svoj epilog. Od 20. ure dalje bodo na vrsti tekme za 3. mesto in finala v obeh konkurencah. Sinočnji polfinalni par so bili Matilda - Poljane in Sovodnje - Doberdob med ženskami ter Poljane - Sovodnje in Pam Pacor Cerovje - AgroSosič Opčine med moškimi. Delujejo kioski!

Ribičija osvojila turnir KŠD Vrh Danica

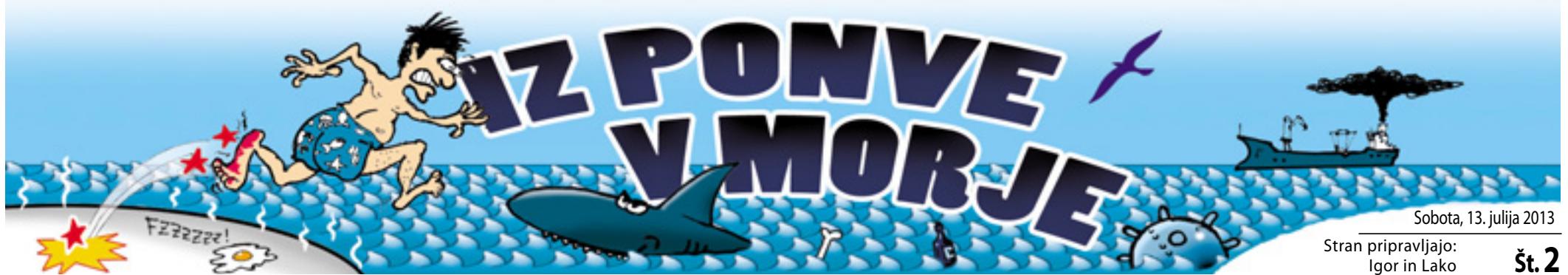
Sovodenjska Ribičija (na sliki) je zmagovalka tradicionalnega turnirja v malem nogometu, ki ga je na Vruhu organiziralo kulturno-športno društvo Danica. V finalu je Ribičija s 4:2 premagala Kostanjevico, na 3. mesto pa se je uvrstila Picerija Frnažar, 4. je bila domača Vrh Danica, 5. mesto pa delijo AgroSosič, Sovodnje, Pekarna Marušič in Circolo Visintin. Letos se je turnirja 4+1 udeležilo osem ekip.

Za najboljšega vratarja je bil imenovan Marko Bizjak (Kostanjevica), najboljši igralec je bil Miha Basato (Ribičija), najboljši strele Blaž Kožuh (Frnažar), za šankom pa se je najbolj izkazala ekipa Vrh Danica.

Obvestila

AŠD SOVODNJE vabi na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 15. julija 2013 ob 20.30 v prvem sklicu in ob 21.00 v drugem sklicu v dvorani Zadružne banke Doberdob in Sovodnje na Prvomajski ulici 120/a v Sovodnjah ob Soči.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZŠSD organizira poletni plesni center »Plesalček« za otroke od 3. do 10. leta starosti v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah od ponedeljka, 2. septembra, do petka, 6. septembra (urnik: 7.30-17.00). Informacije in prijave: Nastja 349-7597763 ali na info@cheerdancemillenium.com.

Sobota, 13. julija 2013

Stran pripravlja:
Igor in Lako Št. 2

Št. 2

SLIKOVNA KRIŽANKA

		ZA LITIJ						AKO	
ZEMLJEPISSNA ALI GEOGRAF- SKA KARTA	GOZDNA ŽAGA S POSEBNO BRUŠENIMI ZOBMI	ODVISNOST, PODREJENOST	AZERBAJ- DŽANSKI GLASBENIK QASIMOV	ZVITOST, ZVIJAČNOST	GLAVNI VEZNIC PRISTANIŠČE OB ČRNEM MORJU	ADO KLODIČ	NAŠA NIKALNICA DIVJI KOZEL	NAŠA VAS PRI NABREŽINI	PREDSEDNIK ZŠŠDI PETERLIN
MESTO PRI BOLOGNI (AVTOMOBIL- SKE DIRKE)					ITAL. PESNIK JACOPONE DA ... KAZ. ZAIMEK	HIAT PLANOTA MED DALMACIJO IN BOSNO			
BENEŠKI ZLATNIK									
SOL KROMOVE KISLINE									
JAPONSKI MOTOKLUB			MESTO SV. ANTONA NAVIGACIJSKA NAPRAVA		RUS. ATLETIN- JA PRIVALOVA SL. PESNIK ŽUPANČIĆ				DANIEL DEPOE AM. PEVKA FITZGERALD
JAPONSKI REŽISER KUROSAVA				REKA V MONGOLIJI			MESTO V NEMČIJI NEKD. NOGOM. TRIESTINE		
TOPLICE V ZAHODNI BOSNI				DAN V BERLINU IN NA DUNAJU NAŠA PRI- TRDILNICA			ITAL. PEVEC (LUCIO) KOSTA TODOROV		
VINSKA TRTA									
JUŽNO- AMERIŠKA DRŽAVA							RUSKI PISATELJ (IVAN)		
REBULA ALOJZ			ODPRTA TELESNA POŠKODBA				MESTO V AVSTRALIJI		

MALA SLIKOVNA KRIŽANKA

SESTAVIL LAKO	RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI		PREBIVALKE EVROPSKE DRŽAVE	KMETIJE BREZ IMETJA V STARÍ GRČIJI	NEKDANJI SEKRETAR OZN (KOFI)	ITALIJANSKA PEVKA PAVONE
OJSTRICA NA VRHU						
RAZNAŠALEC PISEM IN PAKETOV						
HРИБОВЈЕ V JUŽNI FRANCIIJ						
NAVEDEK, BESEDA						
PREDSTAVNIK SULTANOVE OBLASTI PRI MAROŠKIH ALI ALZIRSKIH PLEMENIH						
TRŠA DLAKA, ZLASTI PRI ČLOVEKU						
JUGOSLOVAN. KOŠARKARSKI TRENER NIKOLIĆ				RДЕЌKASTO RJAVA VOL	NAŠ SLIKAR (DEMETRIJ)	GRŠKA BOGINJA NESREĆE
LIČINKA TRAKULJE						
ODLOK ALI ODREDBA OBLASTI						
BERI PRIMORSKI DNEVNICK	VRESOVKA S SVETLO RДЕЌIMI CVETI					

SLOVARČEK (za oba lika) - ALIM = azerbajdžanski glasbenik
Qasimov • JIR = japonski motoklub • KAID = predstavnik
sultanove oblasti • ONON = reka v Mongoliji • TETI = kmetje
brez imetja v stari Grčiji • TINANA = mesto v Avstraliji

A crossword puzzle grid consisting of 11 columns and 11 rows. The grid contains several blacked-out squares, likely representing a shaded area or a specific pattern. Numbered squares are distributed throughout the grid, with some appearing in pairs (e.g., 12 and 13, 14 and 16, 18 and 19, 22 and 23, 26 and 27, 29 and 30, 34 and 35, 40 and 41, 44 and 45, 48 and 49, 50 and 51). The numbered squares are as follows:

- Row 1: 1, 2, 3, 4, 5, 6, [blacked out], 7, 8, 9, 10, 11
- Row 2: 12, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], 13, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out]
- Row 3: 14, [blacked out], [blacked out], 15, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], 16, [blacked out]
- Row 4: 17, [blacked out], 18, [blacked out], 19, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], 20, [blacked out]
- Row 5: 21, [blacked out], [blacked out], 22, [blacked out], 23, [blacked out], [blacked out], [blacked out], 24, [blacked out]
- Row 6: 25, [blacked out], [blacked out], [blacked out], 26, [blacked out], 27, [blacked out], 28, [blacked out], [blacked out], [blacked out]
- Row 7: [blacked out], [blacked out], 29, [blacked out], [blacked out], 30, [blacked out], 31, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out]
- Row 8: 32, 33, [blacked out], [blacked out], [blacked out], 34, 35, [blacked out], 36, [blacked out], 37, 38
- Row 9: 39, [blacked out], [blacked out], [blacked out], 40, [blacked out], [blacked out], 41, [blacked out], 42, [blacked out], [blacked out]
- Row 10: 43, [blacked out], [blacked out], 44, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], 45, [blacked out], 46, [blacked out]
- Row 11: 47, [blacked out], 48, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], 49, [blacked out], [blacked out], [blacked out]
- Row 12: 50, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out], 51, [blacked out], [blacked out], [blacked out], [blacked out]

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. moški, ki se zelo lepo oblači in uglaljeno vede; 7. sin Agamemnona in Klitajmnestre; 12. prebivalka štajerske prestolnice; 14. najpogostejši veznik; 15. lesena stavba; 16. lira brez samoglasnikov; 17. divja mačka; 19. kos sprijete prsti, gruda, sprimek; 20. nekdanji nabrežinski župan (Giorgio); 21. švicarsko - francoski pisatelj (Claude); 23. začetek cikanja; 24. Verdijeva opera; 25. igra s kartami; 27. glavno mesto Kolorada; 29. inkovski vladar; 31. Aristofanova komedija; 32. indijska religija; 34. začetnici Poletovega predsednika Kokorovca; 36. francoska preprogna; 39. prva ženska; 40. tekne ob zajtrku; 42. svetlo angleško pivo; 43. začetnici ameriške pevke Turner; 44. italijanska operna pevka Tebaldi; 46. sredi Etne; 47. nekdanji ameriški predsednik in filmski igralec; 50. ženski lik z dvignjenimi rokami k molitvi; 51. tativna.

NAVPIČNO: 1. področje pod vladavino arabskega kneza; 2. izdelki industrijske rastline; 3. kemijski znak za erbij; 4. premik telesa; 5. antično računalo; 6. trap, neumnež; 7. atek; 8. egipčanski bog sonca; 9. vena v sredi; 10. kuhinjske posode; 11. vinski kamen, sodovec; 13. dunajski nogometni klub; 18. vrsta, skupina, zaporedje; 20. nekdanji Milanov nogometaš in reprezentant (Gianni); 22. tisoč kilogramov; 24. italijanska poročevalna agencija; 26. začetnici slovenskega pesnika Koviča; 28. delo brez soglasnikov; 30. francoska kantavtorka Lear; 32. podzemna železnica; 33. tvorec, pisatelj; 35. napaka, defekt; 37. gorovje v notranjosti Azije; 38. brazilski voznik formule 1 (Ayrton); 40. sodobnik Ilirov; 41. očka; 44. nordijska boginja morja; 45. reka v Nemčiji; 48. kemijski znak za Natrij; 49. začetnici italijanskega modnegata kreatorja Armanija.

RESITIVE. *Slikovna kritzanka*, vodoravno: *Paganini*, *Anatoli*, *Lagos*, *K.A.*, *Annam*, *D.E.*, *Tar*, *Volk*, *liséneje*, *mapa*, *in*, *ne*, *imola*, *A.K.*, *ekhin*, *Todi*, *kromat*, *zev*, *JIR*, *Padova*, *Aktra*, *Rina*, *D.D.*, *Gata*, *Onnon*, *Leer*, *gned*, *tag*, *Dalla*, *Ekvador*, *Krilov*, *R.A.*, *rana*, *Tina*: *na slíkach*: *Mick Jagger*, *Alain Delon*. *Mala slikovna kritzanka*, vodoravno: *Oj*, *postař*, *Sveni*, *cítač*, *kocí*, *na*, *Acá*, *íkrača*, *dékret*, *režej*; *na slíkách*: *Joe Cocker*, *Kritzanka*, *vodoravno*: *I.*, *elegan*, *7*, *Orest*, *12*, *Mariobratančka*, *14*, *In*, *15*, *ba-*, *raka*, *16*, *lr*, *17*, *is*, *19*, *Kepa*, *20*, *Reti*, *21*, *Anet*, *23*, *i*, *24*, *Alida*, *25*, *tarok*, *27*, *Denevér*, *29*, *Inka*, *31*, *OSe*, *32*, *mája*, *34*, *M.K.*, *36*, *aras*, *39*, *Eva*, *40*, *Kava*, *42*, *Alie*, *43*, *T.T.*, *44*, *Renata*, *46*, *tn*, *47*, *Ronald Reagán*, *50*, *Oraneta*, *51*, *Krajza*.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrup Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Rai Parlamento Setteregeuni **8.20** 16.15 Quark Attante **9.10** Dreams road **10.05** Nad.: La casa del guardaboschi **11.40** Nad.: Un ciclone in convento **13.30** Dnevnik **14.00** Linea blu **16.10** Dok.: Road Italy **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A sua immagine **17.45** Nad.: Homicide Hills **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.35** Techetechetè, vista la rivista **21.15** Film: Sissi – destino di un'Imperatrice **23.25** Premio Nastri d'argento 2013

Rai Due

7.00 Risane **9.25** 18. 05 Voyager Factory **10.10** Sulla Via di Damasco **10.45** Parlamento Punto Europa **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik **13.30** Sereno variabile **14.00** Film: Air Bud 3 – World Cup **15.40** Nan.: Squadra Speciale Colonia **16.25** Nan.: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Terre Meravigliose **18.50** Nan.: Sea Patrol **19.35** Nan.: Una scatenata coppia di sbirri **20.30** 23.20 Dnevnik **21.05** Film: Ogni casa ha i suoi segreti **22.35** Nan.: Criminal Minds

Rai Tre

7.00 Rai Educational Italia in 4D **8.00** Rai Educational **8.45** Film: Marinai, donne e guai **10.10** Mini ritratti **10.40** Film: Marisa la civetta **12.00** Dnevnik in šport **12.15** Aktualno: Tgr II Settimanale **12.45** Timbuctu – I viaggi di Davide **13.10** Nad.: Kingdom **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.50** Kolesarstvo: Tour de France **17.35** Tour Replay **18.10** Nad.: I misteri di Murdoch **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Vrati: Blob **20.25** Nan.: Common Law

21.05 Film: Il prezzo del potere **23.00** Dnevnik in deželni dnevnik **23.20** Un giorno in pretura

Rete 4

7.40 Nan.: Caro maestro **9.35** Nan.: Di stretto di polizia **10.30** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Siska **13.00** Nan.: Renegade **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Le storie di viaggio ... **16.00** Film: Perry Mason – Morte di un editore **18.00** Come si cambia - Academy **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.15** Nad.: The mentor **23.10** Nan.: Rizzoli & Isle

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Promete informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Supercinema **10.00** Melaverde - Estate **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Better with you **14.10**

Nad.: Hart of Dixie **15.10** Film: la locandiera **17.15** Film: Rosamundo Pilcher – le ali della speranza **18.50** Kviz: The Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.15** Panariello non esiste **0.00** Supercinema

Italia 1

7.00 Nan.: Buona fortuna, Charlie! **7.20** Risanke **10.50** Nad.: Merlin **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Campionato Mondiale Motociclismo - Prove GP Germania MotoGP **15.05** Campionato Mondiale Motociclismo - Prove GP Germania Moto2 **16.00** Film: Il segreto del mio successo **18.30** Dnevnik **19.10** Film: Il risveglio delle tenebre

21.10 Film: Librarian 3: La maledizione delle calice di Giuda **23.05** Nad.: No ordinary family

La 7

7.00 7.50 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.00** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **11.30** Show: Cuochi e fiamme **12.30** Nad.: Grey's anatomy **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Cuore d'Africa **16.30** Nan.: The District **18.10** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** In onda estate **21.10** Atlantide – Storie di uomini e di mondi

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Nad.: Poliziotti con il cuore **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Varietà: Voci in piazza **17.00** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi studio **19.05** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.10 Zgodbe iz školjke **7.40** 10.20 Otroške oddaje in risane nanizanke **9.35** Male sive celice **10.45** Moja soba **11.10** Trpljenje mladega Igorja, 4. del **11.50** Nad.: Čudovito potovanje Nilsa Holgersona **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.20** Tednik **14.15** Prava ideja! **14.50** Na lepše **15.25** Dok. serija: Kako živijo slovenski gradi **15.50** Dok. odd.: Zakriti premogovniki Krasa **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Skriti kotiček sveta **18.35** Ozare **18.40** Risane **18.55** 21.40 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrup **20.00** Film: Moja najhujša mora (francoski film) **22.05** Poletna scena **22.35** Nad.: Sinovi anarhije

Slovenija 2

10.30 Skozi čas **11.10** Poletna scena **11.35** Hitim zgubljen skoz mesto **12.55** Slovenski utrinki **13.25** Nogomet - superpokal: Maribor : Olimpija (pon.) **15.15** Planet šport **15.40** Kosárko čutim **16.30** Film: Zgodovina atletskih svetovnih prvenstev: Sevilla 1999 (športni film) **17.25** Melodije morja in sonca **19.55** Nogomet - državno prvenstvo, 1. kolo: Olimpija : Rudar, prenos iz Ljubljane **21.55** Podelitev evropskih glasbenih nagrad EBBA 2013 **23.25** Na lepše **23.50** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **10.25** Žarišče **12.55** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.05**

18.10 Tedenski pregled **16.10** Na tretjem **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **19.30** Sadovi Evrope **20.00** 23.05 Satirično oko **20.55** Svet in besedi in sliki **21.15** Utrup (pon.) **21.30** Žarišče **22.05** Na tretjem..., izbor

Italia 2

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Voci nostre 2010 **16.10** Confederation's cup **17.40** Ora musica **18.00** Etno Histeria **18.20** Village folk **18.35** Vreme **18.40** Pri-morska kronika **19.00** Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.40** Avtomobilizem **19.55** Itinerari **20.25** L'appuntamento **21.05** "Q" **22.00** Rivedere che piacere

Koper

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kul-tura, Napovedujemo... **11.30** Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.30** Tv prodajno okno **17.00** Prijatelji ostanimo prijatelji, 2. del **18.00** Na kavi z Giannijem **18.30** Žo-garija v Gornji Radgoni **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled **20.00** Evropski večer Lojzeta Peterle-ta **21.15** rastemo z lungom **22.45** Tedenski pregled **23.15** Glasbeni večer

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kul-tura, Napovedujemo... **11.30** Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.30** Tv prodajno okno **17.00** Prijatelji ostanimo prijatelji, 2. del **18.00** Na kavi z Giannijem **18.30** Žo-garija v Gornji Radgoni **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled **20.00** Evropski večer Lojzeta Peterle-ta **21.15** rastemo z lungom **22.45** Tedenski pregled **23.15** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.30** Nad.: Nora Roberts **12.25** Film: Popolna študentka **14.05** Serija: Opremljevalci za milijon dolarjev **15.00** Nad.: Kamera teče **15.30** Nad.: Očetje pod krinko **16.40** Film: Pozor, norci! **18.25** Nad.: Trafika **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice

20.00 Film: Superman se vrača **22.45** Film: Senca preteklosti

Kanal A

8.10 Invazija **10.00** 19.10 Serija: Newyorki gasilci **10.50** Astro Tv **12.25** Tv Proda-jja **12.40** Pazi, kamera! **13.25** MotoGP - Kvali-fikacije VN Nemčije **15.00** Kazino Jack **16.55** Serija: Posel mojega življenja **17.55** Pazi, kamera! **18.20** Odklop **20.00** Film: Sta-ri, kje je veslo 2 **21.45** Film: Gorile in meglji

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 V kraljestvu samo-speva; 10.00 Poročila; 10.15 Kralj čardasa; 11.00 Studio D - Chic; 12.00 Ta razojanski glas; 12.30 Otroški kotiček, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in de-želna kronika; 14.10 Music box; 14.30 Tre-tja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kro-nika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Josip Tavčar: Ločitev ; 19.35 Zaključek od-daj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinopti-kom; 9.00 Soba in pol; 9.10 Prireditev da-nes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični koti-ček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po žel-jah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežem-odra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Le-gende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz sporedov; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Li-terarni nočturno.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinopti-kom; 9.00 Soba in pol; 9.10 Prireditev da-nes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični koti-ček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po žel-jah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežem-odra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Le-gende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba svetov.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utri-nek; 10.05 Zborovski panoptikum; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Na ljudsko temo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Diverti-mento; 14.30 Razgledi in razmisleki; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 Operni večer; 22.40 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinopti-kom; 9.00 Soba in pol; 9.10 Prireditev da-nes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični koti-ček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po žel-jah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežem-odra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Le-gende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba svetov.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Ago-ra - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Ra-diо Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHZ).

Rai Sobota, 13. julija
Raimovie, ob 19.05

Monsieur Verdoux

ZDA, 1947, DVD
Režija: Charles Chaplin
Scenarij: Charles Chaplin in Orson Welles
Igrajo: Charles Chaplin, Mady Correll,

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.53
Dolžina dneva 15.25

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 10.45 in zatone ob 23.04

NA DANŠNJI DAN
2011 – V prevetrenih delih Primorske je bilo jutro izjemno toplo. V Bilijah pri Novi Gorici in na postaji Koper Marikovec je bila minimalna temperatura 24,3 °C, v Dolenjah pri Ajdovščini 23,8 °C in v Godnjah na Krasu 22,5 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 7.44 najnižje -37 cm, ob 15.05 najvišje 37 cm, ob 21.32 najnižje -8 cm.
Jutri: ob 1.19 najnižje 1 cm, ob 8.13 najvišje -27 cm, ob 15.51 najnižje 38 cm, ob 23.08 najvišje -16 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 21,7 stopinje C.

TEMPERATURE Č IN GORAH
500 m ..... 24 2000 m 10
1000 m ..... 17 2500 m 6
1500 m ..... 12 2864 m 2
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah do 9 in v gorah do 10.

Nad Italijo še vedno dotečajo severni višinski tokovi. Danes bo našo deželo doseglo majhnovšinsko jedro haldnega zraka, ki bo povečalo možnost nevih. Jutri bo ozračje bolj suho, zaradi severovzhodnika in nižjih plastev in atmosfera bo manj labilna.

Na celotnem deželnem ozemljju bo prevladovala spremenljiva oblačnost. Začasno bo lahko tudi pretežno oblačno, tudi s plohami in nevihami; vmes bodo pa tudi večje razjasnitve.

Danes bo spremenljivo oblačno, možne bodo krajevne plohe, popoldne predvsem v hribovitem svetu znova tudi posamezne nevihite. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 16, na Primorskem do okoli 18, najvišje dnevnne od 21 do 27, na Primorskem do 30 stopinj C.

Jutri bo precej jasno, možnost popoldanskih ploh in nevih bo majhna.

Papež zahteva umik svojega spomenika

BUENOS AIRES - Papež Frančišek (na sliki) je zahteval, naj umaknejo njegov spomenik, ki so ga pred kratkim postavili pred katedralo v njegovem domačem Buenos Airesu. Papež naj bi bil nad spomenikom zgrožen, brez odlašanja naj bi zgrabil telefon, poklical lokalne predstavnike Cerkve v Buenos Airesu in odločno zahteval, naj ga odstranijo. »Storite to takoj,« je dejal duhovniku, ki se je oglasil na telefon, poroča Huffington Post. Kip, ki je na vrtu katedrale stal manj kot dva tedna in so ga neprestano fotografirali, je postavil Fernando Pugliese, ki je pred tem ustvaril kipa papeža Janeza Pavla II. in matere Tereze. Frančišek je upodobljen v naravnih velikosti, nosi beli talar, papeško čepico in s smehljajem na ustnicah maha z desnico.

Američani niso več najdebelejši na svetu

NEW YORK - Organizacija za prehrano in kmetijstvo ZN (Fao) je objavila rezultate raziskave, ki je najbolj razvesela prebivalce ZDA, saj so nazadovali v vrha lestvice ljudi z največ telesne maščobe na svetu. To so sedaj Mehici. Tudi Slovenci niso med najboljšimi, saj si z Nizozemci delijo 14. mesto. Kar tretjina odraslih Mehicih oziroma 32,8 odstotka ima preveč telesne maščobe. Mednje spadajo starejši z 20 leti, ki imajo vrednost indeksa telesne mase nad 30. Gre za razmerje med težo, višino in maščobami. Na drugem mestu so Američani, kjer se z viškom ubada 31,8 odstotka prebivalcev.

LETALSKI PREVOZI - Raziskava FlightStats

Na kitajskih letališčih čaka potnike največ zamud

Potniki se morajo z največjimi zamudami sprijazniti na pekinškem letališču

ARHIV

PEKING - Letališča na Kitajskem se pri točnosti letov odrežejo najslabše na svetu, kaže raziskava ameriške informacijske službe FlightStats. Na samem dnu seznama večjih svetovnih letališč je po točnosti pekinško mednarodno letališče. Junija je od tam le 18,3 odstotka letal poletelo točno. Okoli 42 odstotkov letov iz Pekinga je ob tem imelo 45 ali več minut zamude.

Drugo najslabše je mednarodno šanghajsko letališče Hongqiao. Junija je bilo tam točnih le pičih 24 odstotkov odhodnih letov, medtem ko je letališče pred šestimi meseci zabeležilo 38,9-odstotni delež točnih odhodov. Prav nobeno od kitajskih letališč, katerih podatke je pregledal FlightStats - vključno z letališči Guangzhou, Kunming, Nanjing in Chengdu - ni uspelo zagotoviti vsaj 50-odstotne točnosti poletov.

Med azijskimi letališči sta se za tisti z najmanj zamudami izkazali letališče v Osaki (95,88 odstotka) ter letališče Haneda v Tokiu (95 odstotkov). Po točnosti najboljša severnoameriška letališča so Honolulu (86,29 odstotka), Vancouver (86,18 odstotka) in Salt Lake City (85,55 odstotka). V Evropi pa so na vrhu lestvice najbolj točnih Amsterdam (83,52 odstotka), München (83,35 odstotka) ter Dunaj (82,15 odstotka).

V povprečju so večje svetovne letalske družbe junija pravčasno odpravile 75,85 odstotka letov (šteje 15-minutno okno), medtem ko je bila maja točnost 80,70-odstotna. Šest večjih letalskih družb - South African, Gulf Air, ANA, Japan Airlines, Finnair in Tyrolean Airways - je pravčasno opravilo več kot 90 odstotkov svojih letov. Medtem je kitajska družba China United Airlines točnost izkazala le v 27 odstotkih vseh letov. Veliko zamud je bilo tudi pri Air China in China Southern.

Sicer pa so se pri točnosti najbolje izkazale manjše letalske družbe. V severnoameriški regiji je bila najboljša Hawaiian Airlines (92,2 odstotka), v Evropi pa so bile najboljše Binter Canarias (99,41 odstotka), Malmö Aviation (95,56 odstotka) in KLM Cityhopper (93,6 odstotka). V Aziji je bila najuspešnejša Air Busan (96,77 odstotka).

Časnik South China Morning Post ugotavlja, da je slab rezultat kitajskih letališč posledica pretiranega vojaškega nadzora nad zračnim prostorom in slabega urbanega načrtovanja. Časnik izpostavlja, da je kakih 80 odstotkov kitajskega zračnega prostora rezerviranega za vojaško uporabo, medtem ko za večino drugih držav velja ravno obratno. (STA)

HRVAŠKA - Veliki plakati pri Imotskem

Umetniški spomin na nemško prostitutko

ZAGREB - S plakatov ob cesti v kraju Cista Provo pri Imotskem v Dalmaciji voznike pozdravlja simpatična starejša dama. Le starejši prebivalci, ki so delali v Nemčiji, vedo, da gre za pokojno nemško prostitutko in častno meščanko Koblenza Brigitte Karbach, poroča Slobodna Dalmacija. Fotografija je del umetniškega projekta »En mesec, en umetnik«.

Avtor plakata Boris Šitum je pojasnil, da njegov koncept predstavlja nostalgično zgodbo o Evropi nekoč in zdaj. Kot pojasnjuje, je bilo v času, ko so prvi ekonomski emigranti iz Hrvaške množično odhajali na delo v Nemčijo, nasprotje med pogledi na svet in navadami ogromno, medtem ko danes ni nobenih presenečenj več niti do »obljubljene dežele«. »Starejša gospa na fotografiji zaradi dobrih starih časov podpira naš vstop v EU. Morda je najboljše že mimo, mi zmeraj nekako zamujamo,« je pojasnil svoj pristop projektu Koledar, ki ga organizira likovni skupini iz Splita.

Že tri leta vsak mesec na jumbo plakatu, ki je postavljen na zasebnem zemljišču v kraju Cista Provo nedaleč od meje z BiH, predstavljajo enega od sodobnih hrvaških ali svetovnih umetnikov. Šitumova julijnska fotografija je naslovljena »Brigitte - palec za Hrvaško«, predstavlja pa nasmejano starejšo žensko, ki sredi mestnega trga kaže palec navzgor.

Karbachova je bila rojena leta 1941 v Koblenzu v Nemčiji, kjer je tudi živila do smrti leta 2008. Bila je prostitutka, obenem pa tudi razglašena za častno meščanko Koblenza in je v nemškem dokumentarnem filmu o tem mestu ob Renu enakopravna z vsemi drugimi uglednimi ljudmi, navaja splitski časnik.

Uradniki EU niso navdušeni nad Brusljem

BRUSELJ - Uradniki, ki v Bruslju delajo za institucije EU, imajo le malo belgijskih prijateljev, menijo, da je Bruselj preveč umazan, in se nameravajo po koncu službovanja vrniti v domovino, je pokazala pravkar objavljena anketa bruseljskih mestnih oblasti.

Okoli 40 odstotkov vprašanih uradnikov ima le tri ali manj belgijskih prijateljev, medtem ko jih 12 odstotkov nima nobenega. Približno polovica jih svoje otroke raje pošlje v mednarodne šole kot belgijske, le šest odstotkov pa si jih po koncu službovanja želi ostati v Bruslju, je pokazala anketa, objavljena na spletni strani www.blbe.be. Le redki gledajo belgijsko televizijo ali se udeležujejo regionalnih volitev, za kar naj bi bila glavni razlog »nezainteresiranost«. Kar 80 odstotkov vprašanih meni, da je Bruselj »preveč umazan«, 78 odstotkov pa si jih želi, da bi mestne oblasti storile več glede prenarušnosti cest. Polovica se jih po seriji ropov v okrožju, kjer se nahajajo institucije EU, v letih 2009 in 2010 v belgijski prestolnici ne čuti varne. Po drugi strani pa jih je skoraj 75 odstotkov odgovorilo, da radi živijo v Bruslju. Mnogi so kot razlog navedli dobro zdravstvo, številne parke in relativno nizke cene nepremičnin ter dobre restavracije.

V anketi je sodelovalo 8000 uradnikov EU, v Bruslju pa jih sicer živi več kot 100.000. (STA)